Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (трети състав)

6 февруари 2014 година*

„Конкуренция — Картели — Пазари на калаени топлинни стабилизатори и на топлинни стабилизатори ECM/естери — Решение, с което се констатират две нарушения на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП — Консултантско предприятие, което не извършва дейност на съответните пазари — Глоби — Искане за отмяна — Понятие за предприятие — Принцип на законоустановеност на престъплението и наказанието — Продължителност на нарушението — Погасителна давност — Продължителност на административното производство — Разумен срок — Право на защита — Късно уведомяване за процедурата по разследване — Таван от 10 % от оборота — Налагане на санкция за две нарушения с едно и също решение — Понятие за едно-единствено нарушение — Искане за изменение — Размер на глобите — Продължителност на нарушенията — Продължителност на административното производство — Насоки относно метода за определяне на размера на глобите от 2006 г. — Стойност на продажбите — Символична глоба — Правомощия за пълен съдебен контрол“

По дело T-27/10

AC-Treuhand AG, установено в Цюрих (Швейцария), за което се явяват C. Steinle и I. Bodenstein, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват F. Ronkes Agerbeek и R. Sauer, в качеството на представители, подпомагани от A. Böhlke, avocat,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 г. относно процедура по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Топлинни стабилизатори), и при условията на евентуалност — искане за намаляване на размера на наложените глоби,

ОБЩИЯТ СЪД (трети състав),

състоящ се от: O. Czúcz, председател, I. Labucka (докладчик) и D. Gratsias, съдии,

секретар: C. Kristensen, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 18 септември 2012 г.,

* Език на производството: немски.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1 Настоящото дело засяга Решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 г. относно процедура по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Топлинни стабилизатори) (наричано по-нататък „обжалваното решение“, резюме на което е публикувано в ОВ C 307, 2010 г., стр. 9).

2 В обжалваното решение Комисията на Европейските общности приема, че определен брой предприятия са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), тъй като са участвали в две групи антиконкурентни споразумения и съгласувани практики, които обхващат територията на ЕИП и се отнасят, от една страна, за сектора на калаени стабилизатори, и от друга страна, за сектора на епоксидираното соево масло и на естерите (наричан по-нататък „секторът на ESM/естерите“).

3 С обжалваното решение се установява извършването на две нарушения, които засягат два вида топлинни стабилизатори, представляващи продукти, добавяни към продуктите от поливинилхлорид (PVC) с цел подобряване на топлинната устойчивост на последните (съображение 3 от обжалваното решение).

4 Съгласно член 1 от обжалваното решение всяко от тези нарушения се изразява в определяне на цени, разпределяне на пазари чрез определяне на продажни квоти, разпределяне на клиенти и обмен на чувствителна търговска информация, по-специално за клиентите, производството и продажбите.

5 В обжалваното решение се посочва, че съответните предприятия са участвали в извършването на посочените нарушения в различни периоди между 24 февруари 1987 г. и 21 март 2000 г. в сектора на калаените стабилизатори и между 11 септември 1991 г. и 26 септември 2000 г. в сектора на ESM/естерите.

6 Жалбоподателят AC-Treuhand AG, чието основно седалище е в Цюрих (Швейцария), е консултантско дружество, предлагащо „пълна гама от персонализирани услуги за национални и международни сдружения, както и за групи по интереси“, като трябва да се направи уточнението, че съгласно обжалваното решение същото дружество описва услугите си по следния начин: „ръководство и управление на швейцарски и международни професионални сдружения, федерации и организации с нестопанска цел; събиране, обработка и използване на данни за пазара; представяне на пазарни статистики; проверка на предоставените данни сред участниците“ (съображение 66 от обжалваното решение).

7 Жалбоподателят е създаден през ноември 1993 г. и е регистриран на 28 декември 1993 г., след като е купен от ръководителите на подразделение на Fides Trust AG (наричано по-нататък „Fides“). Преди покупката дейността на жалбоподателя се извършва от Fides. Със същите лица жалбоподателят продължава неговата дейност по предоставяне на същите услуги на членовете му и е обвързан със същите задължения (съображение 67 от обжалваното решение).

8 Между 1987 г. и 2000 г. Fides и жалбоподателят организират множество срещи (около 160) на картелите, които са предмет на обжалваното решение (наричани по-нататък „срещите Fides“ и „срещите AC-Treuhand“) (съображения 68 и 111 от обжалваното решение).

9 През всички периоди на извършване на нарушенията г-н S. е лицето, което „води“ посочените срещи от името на Fides, а впоследствие от името на жалбоподателя (съображение 68 от обжалваното решение).

10 Съгласно обжалваното решение жалбоподателят носи отговорност, тъй като има основна и сходна роля при извършването на разглежданите две нарушения — срещу заплащане е организирал срещи на участниците в картела, на които е присъствал и вземал активно участие, събирал е и е предоставял на участниците данни за продажбите на съответните пазари, предлагал е да действа като посредник в случай на напрежение в отношенията между съответните предприятия и е насърчавал страните да правят компромиси (съображения 108—129, 356—359, 380—387, 668, 669 и 744—753 от обжалваното решение).

11 Разследването, което приключва с приемане на обжалваното решение, започва, след като на 26 ноември 2002 г. Chemtura подава заявление за освобождаване от глоба въз основа на Известието на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3) (съображения 79 и 80 от обжалваното решение).

12 На 12 и 13 февруари 2003 г. на основание член 14, параграф 3 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година — Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 13, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3) Комисията извършва проверки в помещенията на CECA (Франция), Baerlocher (Германия, Франция, Италия и Обединеното кралство), Reagens (Италия), Akcros (Обединеното кралство) и Rohm & Haas (Франция).

13 В хода на провежданата проверка в Akcros неговите представители посочват пред служителите на Комисията, че някои документи са защитени предвид поверителността на съобщенията между адвокати и клиенти (съображение 81 от обжалваното решение). Впоследствие претендирането на тази защита е предмет на съдебни производства, които започват на 11 април и 4 юли 2003 г. пред Общия съд (наричани по-нататък „съдебното производство Akzo“), и по тях е постановено Решение на Общия съд от 17 септември 2007 г. по дело Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия (T-125/03 и T-253/03, Сборник, стр. II-3523), с което жалбите са отхвърлени (съображения 84—90 от обжалваното решение).

14 На 8 октомври 2007 г. и многократно през 2008 г. Комисията изпраща на участващите предприятия искания за предоставяне на информация на основание член 18 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167) (съображения 91 и 92 от обжалваното решение).

15 Първото искане за предоставяне на информация от жалбоподателя му е изпратено на 8 октомври 2007 г. (наричано по-нататък „искането от 8 октомври 2007 г“.).

16 Жалбоподателят отказва да отговори на искането на Комисията от 5 юни 2008 г., що се отнася до световния му оборот, и в отговор на искане за предоставяне на допълнителна информация само препраща към отговора си до Комисията по преписката, по която е постановено Решение 2005/349/ЕО на Комисията от 10 декември 2003 година относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/E-2/37.857 — Органични пероксиди) (ОВ L 110, 2005 г., стр. 44) (наричана по-нататък „преписката „Органични пероксиди“).

17 На 17 март 2009 г. Комисията приема изложение на възраженията и на 18 март 2009 г. за него са уведомени няколко дружества, включително жалбоподателят (съображение 95 от обжалваното решение).

18 С писмо от 25 май 2009 г. жалбоподателят отговаря на изложението на възраженията.

19 На 11 ноември 2009 г. Комисията приема обжалваното решение.

20 Съгласно член 1 от обжалваното решение жалбоподателят носи отговорност за участието си в извършването на нарушението в сектора на калаените стабилизатори в периода между 1 декември 1993 г. и 21 март 2000 г. и на нарушението в сектора на ECM/естерите в периода между 1 декември 1993 г. и 26 септември 2000 г.

21 Що се отнася до правомощията ѝ да наложи глоби на жалбоподателя за извършването на посочените по-горе нарушения, Комисията отхвърля изтъкнатите от засегнатите предприятия доводи, че постановеното в съдебното производство Akzo спиране на основание член 25, параграф 6 от Регламент № 1/2003 се прилага само за страните в посоченото производство, а именно Akzo Nobel Chemicals Ltd и AkcrosChemicals Ltd. Всъщност Комисията приема, че посоченото спиране действа erga omnes, поради което погасителната давност е спряла да тече за всички засегнати от разследването предприятия, включително за жалбоподателя (съображения 672—682 от обжалваното решение).

22 Комисията посочва също, че Общият съд е потвърдил, че консултантско дружество, което умишлено подпомага картел, може да носи отговорност в качеството му на съизвършител на нарушението (Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело AC-Treuhand/Комисия, T-99/04, Сборник, стр. II-1501, наричано по-нататък „Решение по дело AC-Treuhand I“).

23 При определянето на глобите Комисията използва Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по нататък „Насоките от 2006 г.“).

24 Член 2 от обжалваното решение гласи следното:

„За нарушението (нарушенията) на пазара на калаени стабилизатори […] се налагат следните глоби:

[…]

17) Отговорността на AC-Treuhand е в размер на 174 000 EUR;

[…]

За нарушението (нарушенията) на пазара на ECM/естерите […] се налагат следните глоби:

[…]

38) Отговорността на AC-Treuhand е в размер на 174 000 EUR;

[…]“.

Производство и искания на страните

25 На 27 януари 2010 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

26 С писма, подадени в секретариата на Общия съд на 12 юли 2011 г., Комисията съобщава, че предвид Решение на Съда от 29 март 2011 г. по дело ArcelorMittal Luxembourg/Комисия и Комисия/ArcelorMittal Luxembourg и др. (C-201/09 P и C-216/09 P, Сборник, стр. I-2239) оттегля твърдението си, че спирането на погасителна давност на основание член 25, параграф 6 от Регламент № 1/2003 в съдебното производство Akzo действа erga omnes, включително по отношение на жалбоподателя, което Общият съд взема предвид.

27 Въз основа на доклада на съдията докладчик Общият съд (трети състав) решава да започне устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия приканва страните да отговорят на някои въпроси. Страните изпълняват това искане в определения срок.

28 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 18 септември 2012 г.

29 В съдебното заседание Общият съд приканва жалбоподателя да представи оборота си за 2011 г. След като жалбоподателят изпълнява това искане в определения срок, Общият съд приканва Комисията, ако желае, да представи становището си по този документ. Това становище е представено в определения срок.

30 Жалбоподателят иска от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение в частта, която се отнася до него,

— при условията на евентуалност да намали размера на наложените му глоби,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

31 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли изцяло жалбата,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

32 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят изтъква девет правни основания, като някои от тях се посочват главно в поддръжка на искането му за отмяна на обжалваното решение, а други — в поддръжка на направеното при условията на евентуалност негово искане за изменение на обжалваното решение по отношение на размера на глобите.

33 В рамките на изтъкнатото от жалбоподателя в жалбата девето правно основание той твърди, че не е бил надлежно уведомен за решението.

34 В съдебното заседание жалбоподателят обаче потвърждава, както е отбелязано в писмения му отговор на поставен в това отношение въпрос от Общия съд, че оттегля правното си основание, изведено от нередовното уведомяване за обжалваното решение, което Общият съд взема предвид.

35 Поради това не е необходимо произнасяне по деветото правно основание на жалбоподателя.

По правните основания, изтъкнати в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение

36 В подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение жалбоподателят изтъква четири правни основания и първата част от още едно правно основание, изведени, първо, от нарушение на член 81 ЕО и на принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието (трето правно основание), второ, от погасяването по давност по силата на член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003 на правото на Комисията да наложи глоби (второ правно основание), трето, от нарушение на правото на защита поради късното уведомяване за насочената срещу него процедура по разследване (осмо правно основание), четвърто , от нарушение на принципа на разумност на срока поради продължителността на административното производство (седмо правно основание), и пето, от нарушение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 (първата част от шестото правно основание).

По третото правно основание, изведено от нарушение на член 81 ЕО и на принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието

37 В рамките на своето трето правно основание, което трябва да се разгледа на първо място, жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила член 81 ЕО, тъй като той не е участвал в споразумение по смисъла на тази разпоредба и тя се отнася само за предприятия, сключили ограничаващо конкуренцията споразумение или прилагали съгласувани практики, а не за тези, които само са организирали срещи или са извършвали услуги в рамките на антиконкурентни споразумения.

38 Жалбоподателят сключил споразумение не с цел нарушаване на конкуренцията, а за да извършва услуги, поради което това споразумение не попадало в приложното поле на член 81 ЕО.

39 Следователно според жалбоподателя Комисията не може да му налага санкция за поведение, което не попада в обхвата на член 81 ЕО, и правейки това, е нарушила принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието, установен в член 7, параграф 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., и в член 49 от Хартата на основните права на Европейския съюз, прогласена на 7 декември 2000 г. в Ница (ОВ C 364, стр. 1).

40 Освен това според жалбоподателя, дори да се приеме, че поведението му попада в обхвата на член 81 ЕО, обжалваното решение отново нарушавало принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието, тъй като предвид практиката на Съда и на Комисията жалбоподателят не е можел да предвиди извършеното от Комисията разширително тълкуване на член 81 ЕО към момента на извършване на действията, за които е упрекнат.

41 Освен това жалбоподателят твърди, че в разглеждания случай непредвидимостта при прилагането на член 81 ЕО има още по-голямо значение, тъй като Комисията налага не символична глоба както по преписката „Органични пероксиди“, а възможно най-голямата глоба в двоен размер.

42 Комисията иска третото правно основание да се отхвърли въз основа по-специално на Решение по дело AC-Treuhand I.

43 В това отношение е достатъчно да се припомни, че Общият съд вече е постановявал, и то по дело с участието на жалбоподателя, че при обстоятелствата в настоящото дело член 81 ЕО може да се прилага към поведение на предприятие като жалбоподателя (Решение по дело AC-Treuhand I, точки 112—138).

44 В Решение по дело AC-Treuhand I Общия съд постановява също, че всяко възприело прикрито поведение предприятие, включително консултантските предприятия, които не извършват дейност на съответния пазар, засегнат от ограничението на конкуренцията, какъвто е жалбоподателят в настоящото дело, може разумно да предвиди, че по принцип установената в член 81, параграф 1 ЕО забрана е приложима към него, тъй като това предприятие не може да не знае или да не е в състояние да разбере, че предходната практика при вземането на решения на Комисията и предходната общностна съдебна практика вече съдържат достатъчно ясно и точно основание за изрично признаване на отговорността на консултантско предприятие за извършването на нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, когато това предприятие съдейства активно и целенасочено на картел на производители, развиващи дейност на пазар, различен от този, на който самото то извършва дейност (Решение по дело AC-Treuhand I, точка 150).

45 Поради това не може да се приемат изтъкнатите от жалбоподателя доводи, от една страна, че в разглеждания случай прилагането на член 81 ЕО противоречи на принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието, и от друга страна, че извършеното от Комисията тълкуване на тази разпоредба в обжалваното решение има непредвидим характер.

46 Този извод не може да се оспори с довода на жалбоподателя, изведен от обстоятелството, че в обжалваното решение Комисията му налага не символична, а възможно най-голямата глоба в двоен размер, тъй като с посочения довод по същество се оспорва не законосъобразността на обжалваното решение, а размерът на наложените глоби с цел последният да бъде изменен, поради което доводът е неотносим към искането за отмяна и трябва да се разгледа при анализа на четвъртото правно основание, изтъкнато в подкрепа на искането за изменение.

47 Следователно третото правно основание, изтъкнато от жалбоподателя в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, трябва да се отхвърли.

По второто правно основание, изведено от погасяването по давност на правото на Комисията да наложи глоби

48 В рамките на своето второ правно основание, изтъкнато в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, жалбоподателят твърди, че Комисията не е доказала, че извършването на нарушенията е продължило до 11 ноември 1999 г.

49 Тъй като обжалваното решение е прието на 11 ноември 2009 г., към тази дата правото на Комисията да наложи глоби било погасено по давност в съответствие с член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003.

50 Според жалбоподателя противоправните прояви започнали да намаляват от 1996 г. и съгласно формулировката в писмените му бележки приключили „в средата на 1999 г.“ или „през лятото на 1999 г.“

51 В подкрепа на това правно основание жалбоподателят оспорва доказателствената стойност на доказателствата, на които се позовава Комисията в обжалваното решение.

52 Жалбоподателят изтъква и показания от 20 май 2009 г., потвърдени под клетва на 17 януари 2010 г., на един от бившите му сътрудници, г-н S. (наричани по-нататък „показанията на г-н S“.), „водил“ срещите Fides, а впоследствие срещите AC-Treuhand, които показания жалбоподателят предоставил на Комисията с отговора си на изложението на възраженията и които били приложени към преписката от страните в настоящото дело.

53 Данните, произтичащи от тези показания и показващи, че противоправното поведение е прекратено „най-късно в средата на 1999 г.“, се подкрепяли от показания и доказателства, предоставени от други предприятия, които са приложени към преписката.

54 Тъй като счита, че погасителната давност е изтекла на 11 ноември 2009 г., жалбоподателят твърди, че Комисията също така не е имала законен интерес от установяването на нарушенията. Комисията отхвърля доводите на жалбоподателя, тъй като според нея тя надлежно е доказала, че извършването на нарушенията е продължило след 11 ноември 1999 г., поради което правото ѝ да наложи глоби не е било погасено по давност и съответно не е трябвало да доказва, че има законен интерес от установяването на нарушенията.

– Преглед на относимата съдебната практика

55 В това отношение трябва да се припомни, че що се отнася до събирането на доказателствата за нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, Комисията трябва да докаже установените от нея нарушения и да посочи доказателствата, които надлежно удостоверяват осъществяването на фактическия състав на нарушението (Решение на Съда от 17 декември 1998 г. по дело Baustahlgewebe/Комисия, C-185/95 P, Recueil, стр. I-8417, точка 58, Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, стр. I-4125, точка 86 и Решение на Съда от 6 януари 2004 г. по дело BAI и Комисия/Bayer, C-2/01 P и C-3/01 P, Recueil, стр. I-23, точка 62).

56 Комисията също така трябва да представи точни и непротиворечиви доказателства, за да обоснове твърдото убеждение, че нарушението е извършено (вж. Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело JFE Engineering и др./Комисия, T-67/00, T-68/00, T-71/00 и T-78/00, Recueil, стр. II-2501, точка 179 и цитираната съдебна практика).

57 Вярно е, че ако Комисията е установила нарушение на правилата на конкуренцията, основавайки се на предположението, че установените факти не могат да се обяснят другояче освен с наличието на антиконкурентно поведение, съдът на Съюза трябва да отмени въпросното решение, ако съответните предприятия изтъкнат доводи, разкриващи в различна светлина установените от Комисията факти и позволяващи по този начин да бъде дадено друго възможно обяснение на фактите, различно от това, което Комисията възприема, за да заключи, че е налице нарушение. Всъщност в този случай не може да се приеме, че Комисията е доказала наличието на нарушение на правото в областта на конкуренцията (вж. в този смисъл Решение на Съда от 28 март 1984 г. по дело Compagnie royale asturienne des mines и Rheinzink/Комисия, 29/83 и 30/83, Recueil, стр. 1679, точка 16 и Решение на Съда от 31 март 1993 г. по дело Ahlström Osakeyhtiö и др./Комисия, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 и C-125/85-C-129/85, Recueil, стр. I-1307, точки 126 и 127).

58 От съдебната практика обаче също така следва, че не е задължително всяко от приведените от Комисията доказателства да отговаря на тези критерии по отношение на всеки елемент на нарушението, тъй като е достатъчно посочените от институцията улики, преценени в тяхната цялост, да отговарят на това изискване (Решение на Общия съд по дело JFE Engineering и др./Комисия, посочено по-горе, точка 180 и Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело Lafarge/Комисия, T-54/03, непубликувано в Сборника, точки 56 и 271).

59 Трябва да се има предвид също, че в рамките на антиконкурентните практики и споразумения дейностите обикновено се развиват скрито, срещите се провеждат тайно, най-често в трета държава, и свързаната с тях документация е сведена до минимум, тъй като забраната за участие в антиконкурентни практики и споразумения, както и санкциите, които могат да бъдат наложени

на нарушителите, са общоизвестни (Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точка 55).

60 Освен това, дори Комисията да открие доказателства, удостоверяващи изрично осъществяването на незаконни контакти между стопанските субекти, като доклади от срещи, обикновено те са само непълни и откъслечни, така че често се оказва необходимо някои подробности да се възстановят чрез дедукция (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, посочено по-горе, точка 56).

61 Така в повечето случаи съществуването на антиконкурентна практика или споразумение трябва да бъде логически изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, могат да представляват, при липсата на друго смислено обяснение, доказателство за нарушаване на правилата за конкуренция (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, посочено по-горе, точка 57).

62 Освен това съгласно съдебната практика при липса на преки доказателства, позволяващи непосредствено да се установи цялата продължителност на нарушението, Комисията трябва да се основе поне на доказателства за достатъчно близки във времето факти, така че да може разумно да се приеме, че това нарушение е продължило без прекъсване между две конкретни дати (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 7 юли 1994 г. по дело Dunlop Slazenger/Комисия, T-43/92, Recueil, стр. II-441, точка 79 и Решение на Общия съд от 5 октомври 2011 г. по дело Romana Tabacchi/Комисия, T-11/06, Сборник, стр. II-6681, точка 132).

63 Съдът също така приема, че след като Комисията е успяла да докаже, че дадено предприятие е участвало в срещи на предприятия с очевидна антиконкурентна цел, Общият съд основателно решава, че предприятието трябва да даде друго обяснение за съдържанието на срещите. С това Общият съд не обръща неправилно доказателствената тежест, нито нарушава презумпцията за невиновност (Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Montecatini/Комисия, C-235/92 P, Recueil, стр. I-4539, точка 181).

64 Освен това, когато Комисията се основава на доказателства, които по принцип са достатъчни за установяване на наличието на нарушение, не е достатъчно съответното предприятие да изтъкне възможността за настъпване на дадено обстоятелство, което би могло да засегне доказателствената стойност на посочените доказателства, за да възникне задължение за Комисията да докаже, че това обстоятелство не е можело да засегне доказателствената стойност на доказателствата. Напротив, освен ако подобно доказателство не е можело да бъде предоставено от съответното предприятие поради поведението на самата Комисия, съответното предприятие трябва да установи надлежно, от една страна, наличието на изтъкнатото от него обстоятелство, а от друга страна, че това обстоятелство поставя под въпрос доказателствената стойност на доказателствата, на които се основава Комисията (Решение на Общия съд от 15 декември 2010 г. по дело E.ON Energie/Комисия, T-141/08, Сборник, стр. II-5761, точка 56).

65 Именно предвид тези съображения трябва да се провери дали в обжалваното решение Комисията надлежно е доказала, че извършването на нарушенията е продължило поне до 11 ноември 1999 г.

– По продължителността на нарушенията

66 В разглеждания случай най-напред следва да се припомни, че в обжалваното решение Комисията приема, че извършването на нарушенията е продължило под формата на срещи в Швейцария, по-специално на участващите предприятия, до 21 март 2000 г., що се отнася до нарушението в сектора на калаените стабилизатори, и до 26 септември 2000 г., що се отнася до нарушението в сектора на ECM/естерите (съображение 100 от обжалваното решение).

67 Освен това според Комисията „за значителна част от срещите, […] съществуват преки доказателства от съответния период, че участниците […] редовно са провеждали разговори с антиконкурентна цел“ (съображение 137 от обжалваното решение).

68 По същество жалбоподателят обаче твърди, че Комисията не е доказала наличието на противоправното поведение — тоест, че проведените след 11 ноември 1999 г. срещи AC-Treuhand са били с антиконкурентна цел — с достатъчно достоверни фактически доказателства и че противоправното поведение е било прекратено „в средата на 1999 г.“ или „през лятото на 1999 г.“ съгласно използваната от жалбоподателя формулировка в писмените му бележки.

69 Жалбоподателят явно не оспорва, че срещите AC-Treuhand като непосредствено продължение на срещите Fides поне до „средата на 1999 г.“ са имали явно антиконкурентна цел.

70 Също така в писмените си бележки жалбоподателят ясно признава, че срещите са водени от г-н S, като потвърждава, че съжалява за неговото поведение, и отбелязва, че с писмо от 17 ноември 2009 г.е уведомил клиентите си за това и им се е извинил.

71 Макар да твърди, че от 1996 г. противоправните действия намаляват, жалбоподателят също така не оспорва непрекъснатия характер на противоправното поведение.

72 Следователно жалбоподателят признава наличието на нарушения и техния непрекъснат характер от 1 декември 1993 г. поне до средата на 1999 г.

73 Жалбоподателят също така не оспорва провеждането на срещите AC-Treuhand през втората половина на 1999 г. и през първата половина на 2000 г.

74 В писмените си бележки жалбоподателят ясно признава също, че тези срещи се „водени“ от г-н S.

75 Следователно за преценката на второто правно основание на жалбоподателя е достатъчно да се провери дали в разглеждания случай Комисията надлежно е доказала, че подобно на предходните срещи, проведените след 11 ноември 1999 г. срещи AC-Treuhand са имали антиконкурентна цел (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Hüls/Комисия, C-199/92 P, Recueil, стр. I-4287, точка 155, Решение на Съда по дело Комисия/Anic Partecipazioni, посочено по-горе, точка 96 и Решение на Съда по дело Aalborg Portland и др./Комисия, посочено по-горе, точка 81).

– По извършването на нарушението в сектора на калаените стабилизатори, продължило след 11 ноември 1999 г.

76 Що се отнася до сектора на калаени стабилизатори, в обжалваното решение Комисията приема, че противоправното поведение е продължило до 21 март 2000 г., тоест след 11 ноември 1999 г., като се позовава на различни доказателства, които за 1999 г. са посочени в съображения 299—304, а за 2000 г. — в съображения 316—323 и 420.

77 Първо, що се отнася до 1999 г., в Швейцария са проведени девет срещи AC-Treuhand, а именно две през февруари, две през април, две през юли, една през септември и две други, на 29 и 30 ноември, като на тези срещи присъстват Akcros, Baerlocher, CECA, Reagens и Chemtura (съображение 299 от обжалваното решение), и трябва се има предвид, че жалбоподателят признава провеждането на всички тези срещи с изключение на една среща през юли.

78 Второ, според Комисията в месечен доклад на Chemtura от 16 септември 1999 г. за август 1999 г., който е представен от това предприятие в рамките на сътрудничеството му с Комисията в хода на административното производство, се посочва, че „[неговите] конкуренти следват ценовата [му] политика и те също са увеличили цените си“ и че на предприятие A му е „трудно да спазва ценова дисциплина“ (съображение 303 от обжалваното решение).

79 Трето, в месечния доклад на Chemtura от 15 ноември 1999 г. за октомври 1999 г. се отбелязва, че за разлика от останалите участници на пазара, предприятието A намалява цените, но че „са взети мерки за преустановяване на тази тенденция“ (съображение 303 от обжалваното решение).

80 Четвърто, в електронно съобщение на Chemtura от 23 ноември 1999 г. се отбелязва, че през 1999 г. в Западна Европа цените са се увеличили с 8 % и че се очаква да се повишат през четвъртото тримесечие на 1999 г. (съображение 304 от обжалваното решение).

81 Пето, в месечен доклад на Chemtura от 17 декември 1999 г. за ноември 1999 г. се отбелязва повишаване на цените от страна на конкурентно предприятие с подкрепата на две други конкурентни предприятия, което повишаване няма да влезе „в сила преди първото тримесечие на 2000 г.“ (съображение 304 от обжалваното решение).

82 Шесто, що се отнася до 2000 г., в Цюрих са проведени две срещи, а именно на 20 и 21 март, на които присъстват Akcros, Baerlocher, CECA, Reagens и Chemtura (съображение 316 от обжалваното решение), и това не се оспорва от жалбоподателя.

83 Седмо, в съображение 317 от обжалваното решение Комисията посочва паметна записка от 16 февруари 2000 г., изготвена от сътрудник на Akcros до един от неговите началници (наричана по-нататък „паметната записка Akcros“), чието съдържание, което трябва да се възпроизведе изцяло и което не се оспорва от жалбоподателя, е следното:

„Разговарях с маркетинговите директори, които много добре познават пазарите на стабилизатори в ЕС […] Днес ние и по-голямата част от конкурентите ни от ЕС участваме в промишлени групи (една за ECM и една за калаените стабилизатори), чиято основна цел е данните за пазара да се обобщят под формата на месечни продажби, изразени в тонове. Всяко членуващо предприятие изпраща тези данни на AC-Treuhand, Швейцария, което препраща резултатите на всички участващи предприятия под формата на общи стойности […] Не се изнася никаква конкурентна информация. Това ми изглежда напълно нормално и полезно. Членуващите предприятия обаче се срещат между два и четири пъти ежегодно в Швейцария, за да обсъждат въпроси от взаимен интерес, като например перспективите и тенденциите на пазара, дейността на нечленуващите предприятия и така нататък. Макар председателстваната от AC-Treuhand среща сама по себе си да не изглежда нередна, бях информиран, че след като съберат заедно, конкурентите обсъждат ценови равнища и клиенти. Ето защо предлагам да уведомим AC-Treuhand, че повече няма да участваме на тези срещи, но ще изпращаме данни за нашите продажби с цел да се ползваме от услугата. Преди две години положението на тези групи бе напълно различно. След това се появиха червените листове: те съдържаха протокола от срещите и в тях се излагаха подробно решенията на групите относно повишаването на цените и разпределянето на пазарите. В тях се посочваха също и конкретни клиенти. Тези протоколи не се разпространяваха, а се съхраняваха в преписките на AC-Treuhand на „сигурно място“, тъй като Швейцария не е член на ЕС. През 1996 г. или 1997 г. този вид срещи вече не се

провеждаше, най-вероятно в резултат на нарасналия натиск такива мероприятия да не се провеждат поради по-стрикното прилагане на закона. Не един член на групата в сектора на калая оказа натиск върху нашия представител с цел възстановяване на предходното положение, при което определянето на цените и разпределянето на пазара се договаряха редовно в хода на срещите AC-Treuhand. Barloecher оказва най-силен натиск върху нас и върху други членове, които не искат такова споразумение. Говори се по-специално за „замразяване“ на пазарните дялове, но ако някой член увеличи своя дял, привличайки определен клиент, той трябвало да отстъпи друг клиент с цел възстановяване на равновесието. Това щяло да се потвърждава чрез ежемесечни проверки на квотите. Ние повече няма да приемаме да участваме в такива неправомерни действия и това е още една причина, поради която трябва да се оттеглим от тези срещи […] Накратко, изглежда са били проведени неправомерни срещи/разговори, на които Akcros действително е присъствало. Въпреки че вероятно все още имаме отделни разговори, които е възможно да се възприемат като неподходящи, ние повече няма да участваме на тези официални срещи, които са явно неуместни. Предлагам: 1) AC-Treuhand да бъде уведомено, че повече няма да участваме в срещите на групите в секторите на калая и [ECM/естерите] в Швейцария, макар че ще продължаваме да изпращаме нашите данни за продажбите както преди; 2) да се организира информационен курс на обучение […] за маркетинговите ни (и други) директори с цел те ясно да познават границите, които не трябва да се прекрачват при контактите с конкурентите. Моля да ме уведомите дали сте съгласен с тези предложения“.

84 Осмо, в подкрепа на извършеното от нея тълкуване на паметната записка Akcros, в съображение 318 от обжалваното решение Комисията твърди, че Akzo признава, че паметната записка Akros е предшествана от писмени бележки на автора на същата паметна записка (наричани по-нататък „писмените бележки Akcros“), от които е видно — и това не се оспорва от жалбоподателя — от една страна, че са проведени „недокументирани“ преговори относно „ценовите равнища“, „които трябва да се повишат“ или „поддържат“, както и относно „определени клиенти“, и от друга страна, че срещите са проведени в „Швейцария, която не е член на ЕС“, тъй като там не е възможно „да се правят внезапни посещения“.

85 Девето, Комисията отбелязва, че съгласно продължението на паметната записка Akcros, на срещата AC-Treuhand на 21 март 2000 г. в Цюрих представителят на това дружество уведомява, че то повече няма да участва на срещите AC-Treuhand, „но ще продължи да обменя информация за продажбите“ (съображение 319 от обжалваното решение), което не се оспорва от жалбоподателя.

86 Десето, Комисията подчертава, че с писмо от 5 юни 2000 г., изпратено до г-н S., който по това време е сътрудник на жалбоподателя, Akcros потвърждава, че повече няма да участва в срещите AC-Treuhand (съображение 321 от обжалваното решение), което не се оспорва от жалбоподателя.

87 Единадесето, Комисията се позовава на показанията, дадени от Chemtura в рамките на сътрудничеството му с Комисията в хода на административното производство, от които е видно, че картелът в сектора на калаените стабилизатори продължава съществуването си „до 2000 г.“ (съображение 420, буква а) от обжалваното решение).

88 Предвид всички изложени съображения, разглеждани в тяхната цялост, Общия съд счита, че в настоящото дело Комисията е доказала извършването на нарушението в сектора на калаените стабилизатори, установено от нея в обжалваното решение, представяйки доказателства, които надлежно удостоверяват осъществяването на фактическия състав на нарушението в сектора на калаените стабилизатори, тоест че в обжалваното решение Комисията посочва достатъчно доказателства, за да обоснове твърдото убеждение, че нарушението в сектора на калаените стабилизатори е било извършено.

89 Всъщност, що се отнася до калаените стабилизатори, посочените в точки 77—87 различни доказателства, разглеждани в тяхната цялост, изключват възможността проведените в края на ноември 1999 г. и през март 2000 г. срещи AC-Treuhand да не са имали антиконкурентна цел по отношение на калаените стабилизатори.

90 Тези доказателства — и по-специално паметната записка Akcros, в която се отправят критики срещу антиконкурентния характер на срещите AC-Treuhand, решението на това предприятие повече да не участва в тях, публичното му разграничаване, при това на два пъти през 2000 г., а също и намерението му да организира информационен курс на обучение за ръководителите на същото предприятие относно правилата за конкуренция, показанията на Chemtura, свидетелстващи за това, че картелът продължава съществуването си „до 2000 г.“, както и непредставянето на каквото и да било доказателство от страна на жалбоподателя относно промяната в характера на срещите AC-Treuhand — ясно разкриват антиконкурентната цел на посочените срещи AC-Treuhand.

91 Следователно не е възможно срещите AC-Treuhand от края на ноември 1999 г. и март 2000 г. да са имали цел, различна от тази на предходните срещи, при положение че същите предприятия и същите лица се срещат в същия контекст около г-н S.

92 Поради това трябва да се приеме, че в обжалваното решение Комисията излага съвкупност от улики, които, преценени в тяхната цялост, обосновават твърдото убеждение, че противоправното поведение в сектора на калаените стабилизатори е следвано по време на срещите AC-Treuhand след 11 ноември 1999 г.

93 Доводите на жалбоподателя не могат да опровергаят този извод.

94 Според жалбоподателя противоправното поведение, за което може да бъде упрекнат, е преустановено „в средата на 1999 г.“ както в сектора на калаените стабилизатори, така и в този на ECM/естерите, и това било видно от показанията на г-н S., чието съдържание се потвърждавало от материалите в преписката на Комисията и от протоколите от срещите AC-Treuhand, от които жалбоподателят изцяло зависел при излагането на позицията си относно момента на прекратяване на картела, тъй като никой друг от сътрудниците му нямал и най-малка връзка с картела.

95 Жалбоподателят твърди, че както в сектора на калаените стабилизатори, така и в този на ECM/естерите осъществяваната картелна дейност в хода на срещите AC-Treuhand започнала да намалява постепенно „от 1996/1997 г.“

96 Независимо от това дали е имало такъв спад обаче, трябва да се констатира, че жалбоподателят изрично и неколкократно признава в писмените си бележки наличието на противоправно поведение, за което е отговорен, както в сектора на калаените стабилизатори, така и в този на ECM/естерите, най-малкото до „средата на 1999 г.“

97 Следователно при преценката на второто правно основание на жалбоподателя Общият съд не трябва да се произнася по изложените от жалбоподателя обстоятелства с цел да докаже наличието на такъв спад, като трябва да се направи уточнението, че с доводите си в този смисъл жалбоподателят цели не изменение на обжалваното решение в частта относно размера на наложените му глоби, а отмяна на обжалваното решение поради погасяване по давност на правото на Комисията да наложи глоби.

98 Според жалбоподателя във всички случаи доказателствата, изложени от Комисията в обжалваното решение и посочени в точки 77—87 от настоящото решение, не позволяват да се докаже извършването на нарушението в сектора на калаените стабилизатори от жалбоподателя след 11 ноември 1999 г.

99 В този смисъл жалбоподателят изтъква доводи, които се отнасят както за нарушението в сектора на калаените стабилизатори, така и за това в сектора на ECM/естерите.

100 Първо, жалбоподателят твърди, че г-н K. — един от представителите на член на картела, а именно на купеното през май 1998 г. от Chemtura дружество Ciba — който бил „основателят“ на картела и участвал от самото начало във всички срещи AC-Treuhand, преустановява участието си в тях през юли 1999 г., що се отнася до сектора на калаени стабилизатори, и през септември 1999 г., що се отнася до сектора на ECM/естерите, тъй като се пенсионира.

101 Този довод не може да се приеме.

102 Всъщност от оттеглянето на един от представителите на участниците в картела, колкото и централна функция да има той, не може да се направи изводът, че последните непременно са прекратили противоправното си поведение, още повече че срещите AC-Treuhand около г-н S. продължават.

103 Второ, жалбоподателят се позовава на показанията на г-н S., според които „в края на деветдесетте години вече няма такива [антиконкурентни] разговори в хода на [срещите AC-Treuhand]“.

104 Предвид изрично признатия от жалбоподателя факт, че г-н S. е бил „водещият“ от името на жалбоподателя на срещите AC-Treuhand, чиято антиконкурентна цел признава, предвид временния характер на тази показания, дадени in tempore suspecto, и предвид направеното от г-н S. уточнение, че „не [може] да каже с точност в кой момент този вид разговори са [били] преустановени“, показанията на г-н S. не могат да засегнат доказателствената стойност на доказателствата, посочени от Комисията в обжалваното решение.

105 Поради същите съображения и без да е необходимо да се преценява допустимостта му, искането на жалбоподателя за изслушване на г-н S. трябва да се отхвърли.

106 Трето, жалбоподателят отбелязва, че Arkema представя единствено доказателства, потвърждаващи съществуването на картела до 29 септември 1999 г., и че Ciba е представило доказателства за провеждането на антиконкурентни разговори само до април 1999 г., що се отнася до сектора на калаените стабилизатори, и до май 1999 г., що се отнася до сектора на ECM/естерите.

107 Този довод не може да се приеме.

108 Всъщност не може да се счита, че единствено представянето от страна на някои предприятия на доказателства, разкриващи извършването на нарушения само до определен период, е достатъчно, за да се оспори иначе обоснованата констатация, че извършването на посочените нарушения е продължило и след този период.

109 Четвърто, жалбоподателят твърди, че според Faci цените са били обсъждани само до началото на 1999 г. и че според Chemson противоправното поведение е прекратено най-късно през септември 1999 г.

110 Тези доводи също не може да се приемат.

111 Всъщност, от една страна, трябва да се отбележи, че изтъкнатите от жалбоподателя показания на Faci се отнасят единствено до един от съставните елементи на разглежданите картели, а именно незаконното определяне на цените, а не до другите им аспекти, по-специално разпределянето на пазарите и на клиентите, както и обмена на чувствителна търговска информация.

112 От друга страна, що се отнася до сведенията от Chemson, въз основа на показания, които са дадени от предприятие in tempore suspecto, не може да се приеме, че всички участници в съответните картели непременно са прекратили противоправното си поведение, още повече че срещите AC-Treuhand около г-н S. продължават, а също и — както отбелязва самият жалбоподател — друго предприятие, по-специално Ciba, не изключва възможността картелът да е продължил съществуването си и след това.

113 Пето, жалбоподателят изтъква, че в рамките на сътрудничеството си с Комисията в хода на административното производство Chemtura изобщо не отбелязва срещите AC-Treuhand.

114 За да се отхвърли този довод, е достатъчно да се посочи, че самият жалбоподател твърди, че ръководството на Chemtura „изглежда“ не е запознато със съдържанието на посочените срещи.

115 Шесто, жалбоподателят твърди, че от май 1998 г. Chemtura възприема собствена стратегия по отношение на цените.

116 Тези доводи са неубедителни поради съображенията, изложени в точка 112 от настоящото решение, още повече че неспазването на условията на картел от един от участниците без публично разграничаване от негова страна не може да го оневини, нито à fortiori да определи момента на прекратяване на картел, що се отнася до останалите участници (вж. в този смисъл Решение на Съда от 19 март 2009 г. по дело Archer Daniels Midland/Комисия, C-510/06 P, Сборник, стр. I-1843, точка 120).

117 Седмо, жалбоподателят подчертава, че „в края на 90-те години“ Akzo, което е свързано с Akcros, възприема политика на строго спазване на правилата на конкуренцията.

118 Поради изложените в точка 112 от настоящото решение съображения този довод не може да се приеме, още повече че е безспорно, че Akcros се разграничава официално от разглежданите картели едва през март 2000 г.

119 Осмо, що се отнася конкретно до нарушението в сектора на калаените стабилизатори, жалбоподателят оспорва провеждането на среща AC-Treuhand през 1999 г.

120 Жалбоподателя обаче изрично признава провеждането на останалите срещи AC-Treuhand, по-специално на една през юли 1999 г. и други на 29 и 30 ноември 1999 г., поради което този довод трябва да се отхвърли като неотносим.

121 Девето, що се отнася до месечните доклади на Chemtura, посочени в точки 78 и 79 от настоящото решение, както и до електронното съобщение на Chemtura от 23 ноември 1999 г. и месечния му доклад от 17 декември 1999 г., посочени в точки 80 и 81 от настоящото решение, от една страна, жалбоподателят отбелязва, че той не е посочен в тези доклади, поради което те не доказват сключването на евентуални споразумения относно цените с негова подкрепа или дори в хода на среща AC-Treuhand.

122 От друга страна, тези доказателства не давали възможност да се установи наличието на споразумения относно цените, а само показвали увеличение на цените, поради което с тези доказателства не се установявало извършването на антиконкурентна дейност, свързана със срещите AC-Treuhand, след средата на 1999 г.

123 Тези доводи не може да се приемат.

124 Всъщност, както бе припомнено в точка 62 от настоящото решение, съгласно съдебната практика, при липса на преки доказателства, позволяващи непосредствено да се установи цялата продължителност на нарушението, Комисията трябва да се основе поне на доказателства за достатъчно близки във времето факти, така че да може разумно да се приеме, че това нарушение е продължило без прекъсване между две конкретни дати.

125 От една страна обаче, жалбоподателят признава антиконкурентната цел на срещите AC-Treuhand през февруари, април и най-малкото на една среща през юли 1999 г.

126 От друга страна, от тези доказателства е видно, че поне на пазара на калаени стабилизатори през втората половина на 1999 г. е налице уеднаквяване на цените във възходяща посока от страна на предприятия, извършващи дейност на този пазар и участващи в срещите AC-Treuhand, тоест в период, съвпадащ с този на срещите AC-Treuhand, чието провеждане не се оспорва от жалбоподателя.

127 Десето, що се отнася до 2000 г. и нарушението в сектора на калаените стабилизатори, както и това в сектора на ECM/естерите, жалбоподателят оспорва извършеното от Комисията тълкуване на паметната записка Akcros.

128 Според жалбоподателя паметната записка Akcros, чието съдържание бе възпроизведено в точка 83 от настоящото решение, била „предимно оневиняваща“. Тя не доказвала, че картелът е продължил съществуването си до 2000 г., а напротив, разкривала, че интензивността на дейността на картела силно е намаляла през 1996/1997 г. и че никаква антиконкурентна дейност не е извършвана през 1999/2000 г.

129 Това било видно от някои пасажи от паметната записка Akcros, свидетелстващи за „съвсем различно положение“ от „две години“, за това, че през „1996 г. или 1997 г. този вид срещи вече не се провежда[ли]“, че изпращането на AC-Treuhand на несвързана с конкуренцията информация му „изглежда[ло] напълно нормално и полезно“, че „председателстваната от AC-Treuhand среща сама по себе си […] не изглежда[ла] нередна“, че бил упражнен „натиск върху [неговия] представител с цел възстановяване на предходното положение, при което определянето на цените и разпределянето на пазара се договаря[ли] редовно в хода на срещите AC-Treuhand“.

130 Това твърдение не може да се приеме.

131 Всъщност, видно от точка 83 от настоящото решение, трябва да се констатира, че в писмените си бележки жалбоподателят възпроизвежда само явно откъслечни пасажи от паметната записка Akcros.

132 Така от някои пасажи от паметната записка Akcros от 16 февруари 2000 г. ясно следва, че авторът ѝ препоръчва повече да се участва в тези срещи, при това на две места в документа, както и да се изпращат само „данни[те] за продажбите“. Използвайки сегашно време — и това трябва да се подчертае — авторът отбелязва наличието на натиск с цел „замразяване на пазарните дялове“ и „отделни разговори, които е възможно да се възприемат като неподходящи“ и които „[били] явно неуместни“.

133 Във всички случаи цялостният прочит на паметната записка Akcros позволява надлежно да се установи наличието на противоправното поведение, за което е упрекнат жалбоподателят в обжалваното решение, тъй като, що се отнася както до пазара на калаени стабилизатори, така и до пазара на ECM/естери, записката доказва, че предприятие — участник в срещите AC-Treuhand, е констатирало антиконкурентната им цел и че през март 2000 г. същото

предприятие е счело за уместно повече да не участва в тези срещи и открито на два пъти да се разграничи от целта им, при това в първото тримесечие на 2000 г., тоест в период, който съвпада с този на срещите AC-Treuhand, чието провеждане не се оспорва от жалбоподателя.

134 Не може да се приеме, че това поведение от страна на Akcros, възприето в първото тримесечие на 2000 г., се отнася за антиконкурентни срещи, проведени три и дори четири години преди това.

135 Предвид всички гореизложени съображения трябва да се приеме, че Комисията надлежно е доказала, че извършването на нарушението в сектора на калаените стабилизатори е продължило след 11 ноември 1999 г.

– По продължилото след 11 ноември 1999 г. извършване на нарушението в сектора на ECM/естерите

136 Що се отнася до сектора на ECM/естерите, в обжалваното решение Комисията приема, че противоправното поведение е продължило през 1999 г. и след това до 26 септември 2000 г., тоест след 11 ноември 1999 г., като се основава на различни доказателства, посочени в съображения 305—315 за 1999 г. и в съображения 316—323 за 2000 г.

137 Първо, що се отнася до 1999 г., проведени са осем срещи AC-Treuhand, а именно две през януари, две през май и две през септември, както и една на 14 и една на 15 декември, като на тези срещи присъстват Akcros, CECA, Chemson, Faci и Chemtura (съображение 305 от обжалваното решение), и това не се оспорва от жалбоподателя.

138 Второ, Комисията подчертава, че според месечния доклад за август на Chemtura от 16 септември 1999 г., предприятия са се договорили „за увеличение на цената с около 10 % в [сектора на ECM/естерите] и то да влезе в сила през октомври“ (съображение 308 от обжалваното решение).

139 Трето, в съображение 315 от обжалваното решение Комисията посочва съставен от жалбоподателя протокол от среща на 15 декември 1999 г., в който се посочва невъзможността за „по-близко сътрудничество […] в момента“ с предприятие, което все още не участва в срещите AC-Treuhand.

140 Четвърто, що се отнася до 2000 г., проведени са пет срещи AC-Treuhand, а именно две през март, една през юни и две през септември, като на тези срещи присъстват Akcros, CECA, Chemson, Faci и Chemtura (съображение 316 от обжалваното решение), и това не се оспорва от жалбоподателя.

141 Пето, Комисията се позовава на паметната записка Akcros, чието съдържание бе възпроизведено в точка 83 от настоящото решение.

142 Шесто, Комисията също така се позовава на писмените бележки Akcros, които бяха посочени в точка 84 от настоящото решение.

143 Седмо, Комисията твърди, че съгласно продължението на паметната записка Akcros, на срещата AC-Treuhand на 22 март 2000 г. в Цюрих представителят на това дружество е съобщил, че то повече няма да участва на срещите AC-Treuhand (съображение 319 от обжалваното решение).

144 Осмо, Комисията също така прави уточнението, че с електронно съобщение от 5 юни 2000 г. Akcros е потвърдило намерението си повече да не участва в срещите AC-Treuhand (съображение 320 от обжалваното решение), което не се оспорва от жалбоподателя.

145 Девето, Комисията се позовава на протокол от организирана от жалбоподателя среща на 26 септември 2000 г. в Италия, който е получила от Chemson в хода на административното производство и в който се посочва, че е възможно „сътрудничеството“ да не продължи „както в миналото“ (съображение 323 от обжалваното решение), което жалбоподателят оспорва единствено въз основа на показанията на г-н S.

146 Десето, Комисията изтъква също показанията, дадени от Chemtura в рамките на сътрудничеството му с Комисията в хода на административното производство, от които е видно, че картелът в сектора на ECM/естерите е продължил съществуването си „до 2001 г.“ (съображение 420, буква б) от обжалваното решение).

147 Предвид всички изложени съображения, разглеждани в тяхната цялост, Общия съд счита, че в настоящото дело Комисията е доказала извършването на нарушението в сектора на ECM/естерите, установено от нея в обжалваното решение, представяйки доказателства, които надлежно удостоверяват осъществяването на фактическия състав на разглежданото нарушение, тоест че в обжалваното решение Комисията посочва достатъчно доказателства, за да обоснове твърдото убеждение, че нарушението в сектора на ECM/естерите е било извършено.

148 Всъщност, що се отнася до сектора на ECM/естерите, посочените в точки 137—146 различни доказателства, разглеждани в тяхната цялост, изключват възможността проведените най-малкото през декември 1999 г. срещи AC-Treuhand за този сектор да не са имали антиконкурентна цел.

149 Тези доказателства — и по-специално протоколът от срещата AC-Treuhand на 15 декември 1999 г., посочен в точка 139 от настоящото решение, паметната записка Akcros, в която се отправят критики срещу антиконкурентния характер на срещите AC-Treuhand, решението на това предприятие повече да не участва в тях, публичното му разграничаване, при това на два пъти през 2000 г., намерението му да организира информационен курс на обучение за ръководителите си относно правилата за конкуренция, показанията на Chemtura, свидетелстващи за това, че картелът продължава съществуването си „до 2000 г.“, както и непредставянето на каквото и да било доказателство от страна на жалбоподателя относно промяната в характера на срещите AC-Treuhand — ясно разкриват антиконкурентната цел на посочените срещи AC-Treuhand.

150 Следователно не е възможно срещите AC-Treuhand през декември 1999 г. и март 2000 г. да са имали цел, различна от тази на предходните срещи, при положение че същите предприятия и същите лица се срещат в същия контекст около г-н S.

151 Следователно трябва да се приеме, че в обжалваното решение Комисията излага съвкупност от улики, които, преценени в тяхната цялост, обосновават твърдото убеждение, че противоправното поведение в сектора на ECM/естерите е следвано по време на срещите AC-Treuhand най-малкото след 11 ноември 1999 г.

152 Доводите на жалбоподателя не могат да поставят под съмнение изложените по-горе съображения.

153 Всъщност, първо, поради изложените в точки 124—126 от настоящото решение причини жалбоподателят няма как да оспори доказателствената стойност на месечния доклад на Chemtura, посочен в точка 138 от настоящото решение.

154 Второ, несериозно е твърдението на жалбоподателя, че в протокола от срещата AC-Treuhand на 15 декември 1999 г. — посочен в точка 139 от настоящото решение, в който се отбелязва невъзможността за „по-близко сътрудничество […] в момента“ с предприятие, което все още не участва в срещите AC-Treuhand — се има предвид участието на това предприятие в представянето на пазарни статистики.

155 Всъщност жалбоподателят само повтаря доводите си относно твърдяното съдържание на срещите AC-Treuhand, което не може да засегне доказателствената стойност на доказателствата, изложени от Комисията в обжалваното решение.

156 Освен това предвиждането на „по-близко“ сътрудничество предполага наличието на вече съществуващо минимално сътрудничество, а това би могло да бъде единствено участието на посоченото предприятие в пазарните статистики и по тази причина „по-близкото“ сътрудничество изключва наличието само на участие в пазарните статистики.

157 Трето, поради изложените в точка 104 от настоящото решение причини жалбоподателят не може да разчита на показанията на г-н S.

158 Четвърто, поради изложените в точки 131—133 от настоящото решение причини той не може убедително да оспори и доказателствената стойност на паметната записка Akcros.

159 Предвид всички гореизложени съображения, следва да се приеме, че Комисията надлежно е доказала, че извършването на нарушението в сектора на ECM/естерите е продължило след 11 ноември 1999 г.

160 Поради това не е необходимо да се разглеждат доводите на жалбоподателя относно други доказателства, на които Комисията се позовава в обжалваното решение с цел да докаже наличието на нарушение в сектора на ECM/естерите до септември 2000 г.

161 Всъщност, дори тези доводи да са основателни, с тях не може да се подкрепи второто правно основание на жалбоподателя за отмяна.

162 Предвид всички гореизложени съображения следва да се приеме, че в обжалваното решение Комисията надлежно е доказала, че противоправното поведение е продължило след 11 ноември 1999 г., поради което правото ѝ да наложи санкции не е било погасено по давност към 11 ноември 2009 г.

163 На последно място, следва да се приеме, че по този начин доводът на жалбоподателя за липсата на законен интерес от установяване на нарушение губи отправната си точка и поради това трябва да бъде отхвърлен.

164 Следователно второто правно основание, което жалбоподателят изтъква в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, трябва се отхвърли.

По осмото правно основание, изведено от нарушение на правото на защита поради късното уведомяване за процедурата по разследване

165 Със своето осмо правно основание, изтъкнато в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, жалбоподателят твърди, че упражняването на правото му на защита е било накърнено, тъй като Комисията го уведомила със закъснение за наличието на насочена срещу него процедура по разследване.

166 Според жалбоподателя в съответствие с принципното задължение, което има, Комисията е трябвало да го уведоми, при това изрично, за наличието на насочена срещу него процедура по разследване непосредствено след започването на проверките, но не по-късно от изпращането на искането от 8 октомври 2007 г.

167 Жалбоподателят обаче бил уведомен за това едва с писмо на Комисията от 9 февруари 2009 г., тоест година и половина по-късно и няколко седмици преди уведомяването на 18 март 2009 г. за изложението на възраженията.

168 Това късно уведомяване за наличието на насочена срещу него процедура по разследване накърнило упражняването на правото на защита на жалбоподателя.

169 Твърденията на жалбоподателя са в смисъл, че между 2007 г. и 2009 г. спомените на г-н S. станали по-неточни, поради което показанията му от 20 май 2009 г. не били много подробни и допълнително загубили от достоверността си в очите на Комисията.

170 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика и както е потвърдено в член 6, параграф 3 ДЕС, основните права са неразделна част от общите принципи на правото, за чието спазване следи Съдът. Така Съдът многократно е постановявал, че зачитането на правото на защита при провеждането на административните производства в областта на политиката на конкуренция представлява общ принцип на правото на Съюза (вж. Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело Prym и Prym Consumer/Комисия, C-534/07 P, Сборник, стр. I-7415, точка 26 и цитираната съдебна практика).

171 Що се отнася до производството по прилагане на член 81 ЕО, от съдебната практика следва, че административното производство, което се провежда пред Комисията, се подразделя на две отделни последователни фази, всяка от които има своя собствена вътрешна логика, а именно, от една страна, фаза на предварително разследване, а от друга — състезателна фаза. Фазата на предварителното разследване, която продължава до изложението на възраженията, е предназначена да позволи на Комисията да събере всички релевантни доказателства, които потвърждават или не наличието на нарушение на нормите относно конкуренцията, и да приеме първоначална позиция във връзка с по-нататъшния ход и насоката на производството. От своя страна състезателната фаза, обхващаща периода от изложението на възраженията до приемането на окончателно решение, трябва да позволи на Комисията да се произнесе окончателно по предявеното нарушение (вж. Решение на Съда от 29 септември 2011 г. по дело Elf Aquitaine/Комисия, C-521/09 P, Сборник, стр. I-8947, точка 113 и цитираната съдебна практика).

172 Що се отнася до фазата на предварителното разследване, Съдът уточнява, че началният ѝ момент е датата, на която, упражнявайки предоставените ѝ от законодателя на Съюза правомощия, Комисията приема мерки, които включват твърдение за извършено нарушение и имат значително отражение върху положението на предприятията, които се предполага, че са го извършили (вж. Решение по дело Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 114 и цитираната съдебна практика).

173 Едва в началото на административната състезателна фаза чрез изложението на възраженията заинтересованият субект се уведомява за всички основни обстоятелства, на които Комисията се основава на този етап от производството. Ето защо заинтересованото предприятие може да се ползва пълноценно от правото си на защита едва след изпращане на изложението на възраженията (вж. Решение по дело Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 115 и цитираната съдебна практика).

174 При това положение Съдът приема също, че взетите от Комисията мерки по разследването във фазата на предварителното разследване, в частност мерките за контрол и исканията за предоставяне на информация, могат по своето естество в някои случаи да включват твърдение за извършено нарушение на правилата на Съюза в областта на конкуренцията и да имат съществено отражение върху положението на засегнатите субекти (Решение по дело Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 116).

175 Следователно е важно да се избягва непоправимото засягане на правото на защита в хода на тази фаза от административното производство, тъй като предприетите действия по събиране на доказателства могат да бъдат от решаващо естество за осигуряване на доказателства за неправомерния характер на действията на предприятията, които могат да доведат до ангажиране на тяхната отговорност (Решение по дело Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 117).

176 Така по отношение на съблюдаването на разумен срок Съдът е приел по същество, че преценката относно източника на евентуални пречки за ефективното упражняване на правото на защита не трябва да се ограничава до състезателната фаза на административното производство, а трябва да обхване цялото производство и да се отнася за цялата му продължителност (Решение на Съда от 21 септември 2006 г. по дело Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, C-105/04 P, Recueil, стр. I-8725, точки 49 и 50, и Решение на Съда от 21 септември 2006 г. по дело Technische Unie/Комисия, C-113/04 P, Recueil, стр. I-8831, точки 54 и 55).

177 Съдът счита, че подобни съображения са относими и към това дали и доколко Комисията е длъжна от етапа на предварителното разследване да предоставя на засегнатия субект определени сведения относно предмета и целта на разследването, които биха дали възможност на този субект да запази ефективността на своята защита в състезателната фаза (Решение по дело Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 119).

178 Това обаче не означава, че още преди приемането на първата мярка по отношение на даден субект Комисията е длъжна винаги да го предупреждава за самата възможност за предприемане на мерки по разследване или за започване на производства въз основа на конкурентното право на Съюза, най-вече ако поради подобно предупреждаване има опасност ефикасността на разследването на Комисията да бъде неправомерно намалена (вж. Решение по дело Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 120 и цитираната съдебна практика).

179 Именно предвид тези съображения трябва да се прецени основателността на осмото правно основание, което е изтъкнато в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение и което жалбоподателят извежда от твърдяно късно уведомяване за наличието на насочена срещу него процедура по разследване.

180 В това отношение най-напред следва да се подчертае, че в рамките на своето осмо правно основание жалбоподателят не твърди, че упражняването на правото му на защита е било накърнено поради продължителността на цялото административно производство, тъй като този довод е предмет на седмото му правно основание и във всички случаи се разглежда в този смисъл в точки 198—221 от настоящото решение.

181 В рамките на осмото правно си основание жалбоподателят твърди, че упражняването на правото му на защита е накърнено поради продължителността на периода от време, изтекъл между искането от 8 октомври 2007 г. и датата, на която признава, че с писмо на Комисията е бил уведомен за наличието на насочена срещу него процедура по разследване, а именно 9 февруари 2009 г., тоест година и половина по-късно и няколко седмици преди уведомяването на 18 март 2009 г. за изложението на възраженията.

182 В доводите си, изтъкнати в подкрепа на осмото му правно основание, жалбоподателят приема, че Комисията е трябвало да го уведоми за наличието на насочена срещу него процедура по разследване от самото начало на проверката или — според собствените му думи — „не по-късно от“ датата на искането от 8 октомври 2007 г.

183 Следователно при преценката на основателността на осмото правно основание на жалбоподателя не трябва да се проверява дали Комисията е била длъжна да уведоми жалбоподателя на някой етап от административното производство преди 8 октомври 2007 г.

184 Предвид припомнената в точки 169—177 от настоящото решение съдебна практика е достатъчно да се провери дали в искането от 8 октомври 2007 г. Комисията е предоставила на жалбоподателя достатъчно сведения относно предмета и целта на разследването, които дават възможност на жалбоподателя да запази ефективността на своята защита в състезателната фаза.

185 Впрочем в искането си от 8 октомври 2007 г. Комисията излага „твърдения за антиконкурентно поведение в сектора на топлинните стабилизатори“, отнасящи се до определен „брой участници на пазара на топлинни стабилизатори“.

186 Що се отнася до самото съдържание на търсената информация, Комисията иска координатите на лице за контакт или на „юрист [lawyer], който е надлежно упълномощен да отговори“ на въпросното искане.

187 От точки 3 и 5 от искането от 8 октомври 2007 г. също така следва, че Комисията е искала да получи информация за периодите на активност на участниците на пазара на топлинни стабилизатори и за това дали жалбоподателят организира срещи на производителите на топлинни стабилизатори.

188 Следователно с основание може да се приеме, че чрез съдържанието на искането от 8 октомври 2007 г., Комисията е предоставила на жалбоподателя сведения относно предмета и целта на разследването, които дават възможност на жалбоподателя да запази ефективността на своята защита в състезателната фаза.

189 Наистина, в искането от 8 октомври 2007 г. Комисията не излага изрично твърдения за нарушения конкретно срещу жалбоподателя.

190 В искането си от 8 октомври 2007 г. Комисията обаче не е била длъжна изрично да твърди, че жалбоподателят носи отговорност за извършването на определени нарушения, и не е била длъжна на този етап да го информира, че е разследван. Всъщност, за да се приеме, че правото на защита на жалбоподателя е било гарантирано, е достатъчно Комисията да е посочила ясно правните основания и целта на искането си (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 28 април 2010 г. по дело Amann & Söhne и Cousin Filterie/Комисия, T-446/05, Сборник, стр. II-1255, точка 334).

191 Освен това, дори да се приеме, че Комисията е била длъжна поне да уведоми жалбоподателя за наличието на предположения за извършване на нарушения и че е било възможно той да понесе отговорност във връзка с тези евентуални нарушения, трябва да се приеме, че Комисията е спазила това задължение предвид изложеното в точки 185—187 от настоящото решение съдържание на искането ѝ от 8 октомври 2007 г.

192 Следователно осмото правно основание на жалбоподателя е необосновано.

193 Във всички случаи, дори да се приеме, че жалбоподателят е бил уведомен със закъснение за насочената срещу него процедура по разследване, тоест едва на 9 февруари 2009 г., той не е доказал, че това забавяне е накърнило упражняването на правото му на защита.

194 Всъщност трябва да се констатира, че в това отношение жалбоподателят изтъква единствено влошаването на паметта на г-н S. между 2007 г. и 2009 г.

195 Жалбоподателят обаче не може да разчита на такъв довод.

196 Всъщност, отделно от въпроса за достоверността на показанията на г-н S. от психологическа гледна точка и от централната функция, която същият е изпълнявал в картелите — което не се оспорва от жалбоподателя и което прави повече от съмнителна истинността на твърденията му, независимо от съдържанието им — жалбоподателят по никакъв начин не показва как притежаването на информация за насочената срещу него процедура по разследване, едва година и половина по-рано и при това десетина години след преустановяването на спорните дейности, би му дало възможност да запази ефективността на своята защита в състезателната фаза.

197 Следователно осмото правно основание, изтъкнато от жалбоподателя в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, трябва да се отхвърли.

По седмото правно основание, изведено от нарушение на принципа на разумност на срока поради продължителността на административното производство

198 В рамките на своето седмо правно основание, изтъкнато в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, жалбоподателя твърди, че принципът на разумност на срока е нарушен поради продължителността на административното производство. Между началото на проверките на 12 февруари 2003 г. и изложението на възраженията на 18 март 2009 г. изтекъл прекомерно дълъг период от време, а именно повече от шест години.

199 При това посоченият срок не можело да се обоснове със степента на сложност на случая. Освен това според жалбоподателя по отношение на него Комисията не трябвало да спира административното производство до приключване на съдебното производство Akzo.

200 По този начин упражняването на правото на защита от жалбоподателя било накърнено, като се имало предвид, от една страна, че през 2009 г. спомените на г-н S., който „водил“ срещите AC-Treuhand, вече били силно избледнели, и от друга страна, че жалбоподателят вече не разполагал с някои документи относно периода на извършване на нарушението, тъй като според жалбоподателя задължителният законоустановен срок за съхраняване на документи, а именно десет години по швейцарското право, бил изтекъл, поради което трудно щял да може да се защити от твърденията за нарушения на Комисията.

201 Комисията припомня, че в съображение 771 от обжалваното решение признава, че разследващата фаза е продължила повече от обичайното поради наличието на особени обстоятелства и това е обосновало извънредно намаляване с 1 % на размера на наложените глоби, по-специално по отношение на жалбоподателя, и твърди, че е трябвало да изчака приключването на съдебното производство Akzo, поради което не носи отговорност за продължителността на производството.

202 Освен това според Комисията, дори да се приеме, че тя носи отговорност за въпросната продължителност, това не може да доведе до отмяна на решението, тъй като правото на защита на жалбоподателя не е било нарушено.

203 В това отношение трябва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика спазването на разумен срок при провеждане на административните производства в областта на политиката на конкуренцията представлява общ принцип на правото на Съюза, чието спазване се гарантира от юрисдикциите на Съюза (вж. Решение по дело Technische Unie/Комисия, посочено по-горе,

точка 40 и цитираната съдебна практика) като този принцип произтича от член 6, параграф 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и е установен в член 41 от Хартата на основните права.

204 Също от съдебната практика обаче следва, че решение на Комисията не трябва да се отменя, дори при прекомерна продължителност на производството, ако не е доказано конкретно, че правото на защита на съответните предприятия е било накърнено и следователно няма никакво основание да се счита, че прекомерната продължителност на производството е имала значение за съдържанието на решението на Комисията (вж. в този смисъл Решение по дело Baustahlgewebe/Комисия, посочено по-горе, точка 49 и Решение на Общия съд от 1 юли 2008 г. по дело Compagnie maritime belge/Комисия, T-276/04, Сборник, стр. II-1277, точка 45).

205 Извън тази хипотеза неспазването на принципа на разумния срок е ирелевантно по отношение на законосъобразността на административното производство и не може да доведе до незаконосъобразност на обжалваното решение.

206 Важно е също така да се припомни, че преценката относно източника на евентуалната пречка за ефективното упражняване на правото на защита не трябва да се ограничава до състезателната фаза на административното производство, а трябва да обхване цялото производство и да се отнася за цялата му продължителност (Решение по дело Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, посочено по-горе, точки 49 и 50, и Решение по дело Technische Unie/Комисия, посочено по-горе, точки 54 и 55).

207 Седмото правно основание на жалбоподателя, което той извежда от допуснато нарушение на принципа на разумния срок и което изтъква в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, трябва да се прецени именно предвид тези съображения.

208 В разглеждания случай, както бе припомнено в точки 11—19 от настоящото решение, е безспорно, че Комисията започва разследването си по него, извършвайки проверки на 12 и 13 февруари 2003 г., че подновява разследването на 8 октомври 2007 г., като изпраща на участващите предприятия, включително на жалбоподателя, искания за предоставяне на информация, и че на 18 март 2009 г. им изпраща изложение на възраженията, преди да приеме обжалваното решение на 11 ноември 2009 г.

209 Също така е безспорно, че участието на жалбоподателя в административното производство в настоящия случай официално започва едва с искането на Комисията от 8 октомври 2007 г.

210 Следователно по отношение на жалбоподателя административното производство е продължило от 8 октомври 2007 г. до 11 ноември 2009 г., тоест малко повече от две години.

211 Така според Общия съд при обстоятелствата по настоящото дело тази продължителност не може да се счита за прекомерна от гледна точка на принципа на разумния срок, поради което тази преценка сама по себе си би могла да се приеме за достатъчна за отхвърляне на седмото правно основание на жалбоподателя, което той извежда от наличието на нарушение на принципа на разумния срок и което изтъква в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение.

212 Жалбоподателят обаче твърди, че нарушение на принципа на разумния срок има, ако въпросният срок се изчисли не от искането от 8 октомври 2007 г., което го засяга пряко, а от началото на разследването, засягащо изобщо разглежданите картели, и по-специално от 12 и 13 февруари 2003 г., без той да е участвал в започването на разследването.

213 Независимо от това дали продължителността от време между започването на разследването, засягащо изобщо разглежданите картели, и включването на жалбоподателя в производството представлява нарушение на принципа на разумния срок, и това дали отговорността за извършването му се носи от Комисията, седмото правно основание на жалбоподателя, което той извежда от наличието на нарушение на принципа на разумния срок и което изтъква в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, не може да се приеме.

214 Всъщност, както бе припомнено в точка 206 от настоящото решение, за да провери спазването на принципа на разумния срок, Съдът разширява границите на релевантния период и го отчита от предварителната фаза на разследването на Комисията.

215 Дори — както твърди жалбоподателят, без Комисията да му противоречи в това отношение — да се приеме, че спазването на принципа на разумния срок трябва да се провери не считано от изложението на възраженията, нито от първото засягащо жалбоподателя действие по разследване, а считано от започването на разследването, засягащо изобщо разглежданото противоправно поведение, в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение жалбоподателят все пак трябва да докаже, че упражняването на правото му на защита е било накърнено поради продължителността на административното производство и в резултат съдържанието на обжалваното решение е различно.

216 Трябва обаче да се констатира, че жалбоподателят не представя никакво доказателство в този смисъл.

217 Всъщност жалбоподателят изобщо не доказва, че ако Комисията го бе включила по-рано в разследването, г-н S. е щял да даде съвсем различни показания, позволявайки по този начин на жалбоподателя по-добре да упражни правото си на защита, поради което съдържанието на обжалваното решение е щяло да бъде различно.

218 По-нататък, трябва да се констатира, че жалбоподателят не представя никаква информация относно естеството или съдържанието на документите, на които би могъл да се позове, ако ги бе запазил.

219 Накрая, жалбоподателят няма основание да се позовава на срока по швейцарското право на задължението за съхраняване на документи, което евентуално имат предприятията, тъй като в настоящия случай е могъл да предвиди необходимостта от запазване на някои документи предвид твърденията за нарушения, отправени от Комисията към него, тъй като по преписка „Органични пероксиди“ на 27 март 2003 г. е бил адресат на изложение на възраженията, а на 10 декември 2003 г. — на решение, с което се констатира, че носи отговорност за извършването на нарушение.

220 Във всички случаи жалбоподателят не оспорва антиконкурентния характер на водените от г-н S. до „средата на 1999 г“. срещи AC-Treuhand, като решаващият за защитата му в това отношение период е втората половина на същата година. Следователно към момента, в който е бил включен в разследването на Комисията, тоест 8 октомври 2007 г., както и към датата на изложението на възраженията, а именно 18 март 2009 г., посоченият от жалбоподателя срок за съхраняване на документите все още не е бил изтекъл за документите относно втората половина на 1999 г. Следователно дори и към датата на изложението на възраженията той е трябвало да разполага с всички релевантни документи и е могъл да ги съхрани, за да упражни правото си на защита. Жалбоподателят не може да претендира също, че твърдяната прекомерна продължителност на административното производство е накърнила упражняването на правото му на защита в това отношение.

221 Следователно седмото правно основание, изтъкнато от жалбоподателя в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, трябва да се отхвърли.

По първата част от шестото правно основание, изведена от нарушение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003

222 С първата част от своето шесто правно основание жалбоподателят твърди, че член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 е нарушен, тъй като общият размер на двете наложени глоби, а именно 348 000 EUR (два пъти по 174 000 EUR), надвишава 10 % от общия размер на оборота му за стопанската година, предхождаща годината, в която е прието обжалваното решение, а именно 1 763 917 EUR за 2008 г.

223 Жалбоподателят счита, че е извършено едно-единствено нарушение, поради което двете глоби се отнасят за същото нарушение, както и че сборът от двете глоби не може да надвишава 10 % от общия оборот.

224 След като в изложението на възраженията, като надълго описала извършването на едно-единствено нарушение, в обжалваното решение Комисията заключила, „че са налице две успоредни, но подобни нарушения“ (съображение 395 от обжалваното решение), без да обяснява тази промяна в анализа, и така обжалваното решение било опорочено поради неизпълнение на задължението за мотивиране.

225 По същество Комисията пренебрегнала критерия относно връзката на взаимно допълване между споразуменията, като в обжалваното решение го заменила с изискването за доказване на икономическа взаимозависимост между двата картела, при положение че наличието на едно-единствено усложнено нарушение предполагало преследване на обща антиконкурентна цел.

226 Както обаче следвало от самото обжалвано решение, споразуменията, представляващи двете твърдени нарушения, били твърде тясно свързани по отношение на продуктите, използвани като добавки за PVC и продавани на същата категория клиенти, съдържанието на тези споразумения, преследваната цел, лицата, функцията на г-н S., хронологията и географския обхват.

227 При условията на евентуалност жалбоподателят изтъква принципът in dubio pro reo, който бил приложим за това дали жалбоподателят извършил едно или няколко нарушения. В разглеждания случай съмнението дали са налице две нарушения трябвало да ползва жалбоподателя.

228 Комисията признава, че в обжалваното решение е променила позицията си относно единния характер на противоправното поведение в сравнение с изложението на възраженията, и същевременно твърди, че е постъпила така след извършване на нова преценка, вземайки предвид противното становище на засегнатите страни, включително жалбоподателя, изразено по-специално в отговорите им на изложението на възраженията.

229 В този контекст Комисията припомня, че в обжалваното решение е посочила, че при двете нарушения срещите са били отделни и с различна продължителност, съответните продукти са били различни — по отношение на химическите и физическите им свойства, тяхната цена, приложение и клиентела — като някои предприятия са участвали в извършването само на едно нарушение и същевременно са клиенти на засегнатия от другото нарушение пазар.

– Предварителни бележки

230 Най-напред трябва да се припомни, че квалифицирането на определени незаконни деяния като деяния, представляващи едно-единствено нарушение, или като множество отделни нарушения по принцип не е без значение за санкцията, която може да се наложи, тъй като констатацията

за множество отделни нарушения може да доведе до налагането на няколко отделни глоби, всеки път в границите, определени в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, тоест при съблюдаване на тавана от 10 % от реализирания оборот за стопанската година, предхождаща приемането на обжалваното решение (Решение на Общия съд от 15 юни 2005 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, T-71/03, T-74/03, T-87/03 и T-91/03, непубликувано в Сборника, точка 118, Решение на Общия съд от 15 март 2006 г. по дело BASF/Комисия, T-15/02, Recueil, стр. II-497, точки 70 и 158 и Решение на Общия съд по дело Amann & Söhne и др./Комисия, посочено по-горе, точка 94).

231 Така с едно и също решение Комисията може да констатира две отделни нарушения и да наложи две глоби, чийто общ размер надхвърля определения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 таван от 10 %, при условие че размерът на всяка глоба не надхвърля този таван.

232 Всъщност за прилагането на посочения по-горе таван е без значение дали различните нарушения на правилата на конкуренцията на Съюза са санкционирани в хода на една-единствена процедура или в хода на отделни процедури, които са се развили по различно време, тъй като горната граница от 10 % се прилага за всяко нарушение на член 81 ЕО (Решение на Общия съд от 8 октомври 2008 г. по дело SGL Carbon/Комисия, T-68/04, Сборник, стр. II-2511, точка 132).

233 Следователно, за да се прецени основателността на първата част от шестото правно основание, в разглеждания случай е достатъчно да се провери дали Комисията е доказала наличието на две отделни нарушения, а не само на едно-единствено нарушение, както твърди жалбоподателят.

– По двойствения характер на нарушенията

234 От обжалваното решение е видно, че Комисията прави извод за наличие на две отделни нарушения в разглеждания случай предвид съвкупност от доводи, изложени в съображения 3—8, що се отнася до съответните пазари, в съображения 75—77, що се отнася до съответните продукти, в съображения 388—394, що се отнася до приложимите според нея принципи по този въпрос, и в съображения 395—404, що се отнася до прилагането им в настоящия случай.

235 Ето защо веднага трябва да се отхвърли доводът на жалбоподателя — който при това той изтъква без каквато и да било обосновка, а само чрез позоваване на изложението на възраженията и без да твърди, че в това отношение правото му на защита е нарушено — за липса на мотиви на обжалваното решение по въпроса за наличието на две отделни нарушения.

236 Всъщност от обжалваното решение е видно, че Комисията изтъква различни мотиви, най-съществената част от които е изложена в съображения 396—401, за да приеме, че нарушението относно пазара на калаени стабилизатори е успоредно и сходно с това относно пазара на ECM/естерите, но е отделно нарушение предвид, по-същество, липсата на общ план с цел нарушаване на конкуренцията, разликите между съответните пазари и продукти, както и липсата на взаимозависимост между двата картела, по-специално що се отнася до продължителността на нарушенията, участниците и датите на отделните тайни срещи.

237 По същество жалбоподателят изтъква главно че твърдените две нарушения са тясно свързани, поради което са извършвани по общ план, тоест те на практика представляват едно-единствено нарушение.

238 В това отношение най-напред трябва да се припомни, че понятието за едно-единствено нарушение се отнася именно до положение, при което няколко предприятия са участвали в извършването на нарушение, съставляващо продължаващо поведение, преследващо единствената икономическа цел да се наруши конкуренцията, или до самостоятелни нарушения, свързани помежду си от еднаква цел (една и съща цел на съвкупността от елементите) и едни и

същи субекти (едни и същи предприятия, съзнателно участващи в постигането на общата цел) (Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело BPB/Комисия, T-53/03, Сборник, стр. II-1333, точка 257 и Решение на Общия съд по дело Amann & Söhne и Cousin Filtrerie/Комисия, посочено по-горе, точка 89).

239 По-нататък следва да се отбележи, че нарушението на член 81, параграф 1 ЕО може да бъде резултат не само от изолирано действие, а и от поредица действия или пък от продължаващо поведение. Това тълкуване не би могло да бъде оспорено с довода, че един или няколко елемента от тази поредица действия или от това продължаващо поведение биха могли да съставляват сами по себе си и взети поотделно нарушение на посочената разпоредба. Когато различните действия се вписват в „общ план“, тъй като имат еднаква цел да нарушат конкуренцията в рамките на общия пазар, Комисията е в правото си да счита, че отговорността за тези действия е в зависимост от участието в нарушението, разглеждано в неговата цялост (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, посочено по-горе, точка 258).

240 Накрая е важно да се уточни, че понятието за единна цел не би могло да се определи чрез общото позоваване на нарушението на конкуренцията на засегнатия от нарушението пазар, защото увреждането на конкуренцията като цел или резултат е неразделна част от всяко поведение, попадащо в приложното поле на член 81, параграф 1 ЕО. Такова определение на понятието за единна цел би рискувало да лиши понятието за едно-единствено и продължавано нарушение от част от неговия смисъл, тъй като би довело до това няколко забранени от член 81, параграф 1 ЕО вида поведение, засягащи даден икономически сектор, системно да бъдат квалифицирани като елементи от фактическия състав на едно-единствено нарушение (вж. Решение на Общия съд от 30 ноември 2011 г. по дело Quinn Barlo и др./Комисия, T-208/06, Сборник, стр. II-7953, точка 149 и цитираната съдебна практика).

241 Така, за да бъдат квалифицирани различни деяния като едно-единствено продължавано нарушение, следва да се провери дали между тях има връзка на взаимно допълване, в смисъл че всяко от тях е предназначено да противостои на една или повече последици от нормалното развитие на конкуренцията, и посредством взаимодействие допринасят за осъществяването на всички антиконкурентни последици, желани от техните автори в рамките на цялостен план, насочен към постигане на единна цел. В това отношение следва да се отчита всяко обстоятелство, с което може да се установи или оспори споменатата връзка, какъвто е периодът на прилагане, съдържанието (включително използваните методи) и съответно целта на различните въпросни деяния (вж. Решение по дело Amann & Söhne и Cousin Filtrerie/Комисия, посочено по-горе, точка 92 и цитираната съдебна практика).

242 Следователно по обективни причини Комисията може да започне отделни производства, да установи няколко отделни нарушения и да наложи няколко отделни глоби (вж. Решение по дело Amann & Söhne и Cousin Filtrerie/Комисия, посочено по-горе, точка 93 и цитираната съдебна практика).

243 Именно предвид тези съображения трябва да се прецени твърдението на жалбоподателя, който оспорва наличието на две отделни нарушения и твърди, че е извършено едно-единствено нарушение въз основа на „общ план“.

244 В това отношение на първо място трябва да се отбележи, че жалбоподателят няма основание да твърди, че двата картела са част от продължаващо поведение, преследващо единствената икономическа цел да се наруши конкуренцията. Всъщност, както бе припомнено в точка 240 от настоящото решение, понятието за единна цел не би могло да се определи чрез общото позоваване на нарушението на конкуренцията на засегнатите от нарушението пазари, защото увреждането на конкуренцията като цел или резултат е неразделна част от всяко поведение, попадащо в приложното поле на член 81, параграф 1 ЕО. Такова определение на понятието за единна цел би рискувало да лиши понятието за едно-единствено и продължавано нарушение от

част от неговия смисъл, тъй като в разглеждания случай би довело до това няколко забранени от член 81, параграф 1 ЕО вида поведение, засягащи даден икономически сектор — в случая по-специално този на топлинните стабилизатори — системно да бъдат квалифицирани като елементи от фактическия състав на едно-единствено нарушение.

245 По-нататък, наистина е безспорно също, че на срещите AC-Treuhand се събират представители на едни и същи предприятия, както за пазара на калаени стабилизатори, така и за пазара на ECM/естери. Всъщност някои предприятия, представени на срещите в сектора на калаените стабилизатори, са били представени и на тези в сектора на ECM/естерите, а именно дружествата от групите Akzo, Elf Aquitaine, Chemtura и BASF.

246 Вярно е също така обаче, че що се отнася до главните извършители на санкционираните нарушения, субектите са едни и същи само отчасти. Всъщност важно е да се подчертае, че някои предприятия са участвали само в един от двата картела. Така например предприятията MRF Michael Rosenthal и Reagens, както и тези от групата Baerlocher са участвали само в картела в сектора на калаените стабилизатори, докато предприятията Faci и тези от групата GEA са участвали само в картела в сектора на ECM/естерите.

247 Трябва също да се подчертае — с оглед на това кои предприятия са участвали едновременно на срещите AC-Treuhand в сектора на калаените стабилизатори на тези в сектора на ECM/естерите — че в съвпадащи периоди някои от тези предприятия не са били представлявани непременно от едни и същи физически лица в единия или другия картел, което е видно и от таблиците, съдържащи се в приложение I към обжалваното решение.

248 Следователно, независимо от това, че съответните предприятия отчасти са едни и същи, изключено е всички разглеждани предприятия и техните представители да са считали, че участват в постигането на една обща цел, характеризираща наличието на едно-единствено нарушение.

249 На второ място, трябва да се припомни, че наличието на различни, макар и съседни продуктови пазари е релевантен критерий за определянето на обхвата на нарушенията на член 81 ЕО и съответно на това дали са идентични (вж. Решение на Общия съд от 19 май 2010 г. по дело Wieland-Werke и др./Комисия, T-11/05, непубликувано в Сборника, точка 83 и цитираната съдебна практика).

250 В настоящото дело обаче, макар да е безспорно, че въпросните продуктови пазари са най-малкото съседни, разглежданите продукти, а именно калаените стабилизатори, ECM и естерите не могат да се считат за спадащи към един и същ пазар, за да се приеме, че е налице едно-единствено нарушение.

251 Отделно от въпроса за техните химически или физически свойства и приложението им, най-напред се оказва, както бе посочено в точка 245 от настоящото решение, че само големите европейски групи от сектора доставят едновременно калаени стабилизатори, ECM и естери.

252 По-нататък, от различните приложени към делото материали и от самия двойствен характер на разглежданите отделни срещи за въпросните продукти следва, че прилаганите цени — в разглеждания случай определяни незаконосъобразно между конкурентите — чувствително се различават в зависимост от това дали се отнасят за калаените стабилизатори или за сектора на ECM/естерите.

253 Накрая, важно е да се подчертае обстоятелството, което Комисията основателно изтъква и жалбоподателят не оспорва по същество, че някои предприятия, като например Baerlocher и Reagens, са били едновременно доставчици на калаени стабилизатори и купувачи на ECM и естери.

254 Следователно Комисията основателно приема, че тези продуктови пазари се различават, и въз основа на това изключва възможността за наличие на едно-единствено нарушение и стига до извода, че са налице две отделни нарушения — едно в сектора на калаените стабилизатори и друго в сектора на ECM/естерите.

255 На трето място, трябва да се подчертае, че вероятността двата картела да се отнасят за два различни продуктови пазара не изключва непременно възможността картелите да са част от общ план, ако се установи, че между тях съществува връзка на взаимно допълване по отношение на условията или координирането.

256 Разглежданите различни деяния обаче не могат да бъдат квалифицирани като едно-единствено нарушение, тъй като между тях няма такива връзки на взаимно допълване, в смисъл че всяко от тях не е било предназначено да противостои на една или повече последици от нормалното развитие на конкуренцията, и не е допринесло посредством взаимодействие за осъществяването на всички антиконкурентни последици, желани от техните автори в рамките на цялостен план, насочен към постигане на единна цел.

257 Най-напред, както бе подчертано в точка 253 от настоящото решение и това не се оспорва от жалбоподателя, е важно да се припомни, че някои участници в единия от двата разглеждани картела се снабдяват от участващи в другия картел предприятия.

258 Както обаче твърди жалбоподателят в отговора си на изложението на възраженията, би било абсурдно предприятия, които участват в картела на калаените стабилизатори, като например Baerlocher и Reagens, да участват в общ картел, представляващ едно-единствено нарушение, тъй като те са клиенти в сектора на ECM/естерите и съответно търпят вредоносните за него последици, освен ако се приеме, че последиците от картела в последния сектор не са засегнали посочените предприятия, което обаче жалбоподателят не твърди, за да докаже съществуването на общ план, и което във всички случаи не е видно от никой от материалите по делото.

259 По-нататък трябва да се подчертае, че продължителността на двата картела не е била еднаква. Всъщност, независимо от това конкретно на кои дати съществуването им е прекратено и това, че жалбоподателят може да носи отговорност за двата картела едва от 1 декември 1993 г., на която дата заменя Fides, той не оспорва обстоятелството, че картелът в сектора на калаените стабилизатори е започнал съществуването си през февруари 1987 г., докато този в сектора на ECM/естерите — едва през септември 1991 г.

260 Следователно членовете на двата картела не са могли да имат нито общ проект, нито обща цел за координирано и общо елиминиране на конкуренцията на съответните два пазара (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Jungbunzlauer/Комисия, T-43/02, Recueil, стр. II-3435, точка 312).

261 Накрая, видно от таблиците, съдържащи се в приложение I към обжалваното решение, и както самият жалбоподателя непряко, но по необходимост признава в жалбата, трябва да се подчертае, че не само почти никоя среща в сектора на калаените стабилизатори не е състояла в един и същи ден със среща в сектора на ECM/естерите, но също така, и това е главното, въпреки че се провеждат близко във времето, между тези срещи има интервал от няколко дни и дори повече от седмица.

262 От това много ясно следва, че членовете на двата картела не са могли да имат нито общ проект, нито обща цел за координирано и общо елиминиране на конкуренцията на съответните два пазара.

263 Предвид всички изложени съображения трябва да се приеме, че Комисията е доказала с достатъчна степен на сигурност извършването на две отделни нарушения, като поради това трябва да се отхвърли доводът на жалбоподателя, изведен от наличието на ползващо го в това отношение съмнение, и че съответно Комисията не е допуснала каквато и да било грешка, заключавайки в съображение 401 от обжалваното решение, че е налице едно-единствено и продължавано нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП в сектора на калаените стабилизатори и едно отделно, единствено и продължавано нарушение в сектора на ECM/естерите.

264 На последно място, важно е да се подчертае, че другите доводи на жалбоподателя не могат да поставят под съмнение никое от предходните съображения.

265 Всъщност предвид специфичната роля на жалбоподателя при извършването на нарушенията, чийто двойствен характер бе надлежно доказан от Комисията, в този контекст е ирелевантно, че целта на противоправното поведение, за което жалбоподателят може да носи отговорност, има единен характер, че само едно лице, а именно г-н S., „води“ срещите на двата картела, както и че жалбоподателят няма дейност на нито един от двата разглеждани пазара.

266 Освен това разрешение в противен смисъл би позволило на консултантските предприятия като жалбоподателя да увеличат броя на прикритите си дейности, имащи една и съща цел, с едно и също лице на отделни пазари, а дори и на съседни пазари, като бъдат изложени единствено на опасността да им се наложи само една санкция, което изобщо не би било достатъчно от гледна точка на ефективността на правилата на конкуренцията и изискванията за възпиращ ефект.

267 Следователно първата част от шестото правно основание и всички правни основания, изтъкнати от жалбоподателя в подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение, трябва да се отхвърлят.

По искането за изменение на обжалваното решение в частта относно размера на наложените глоби

268 В подкрепа на направеното при условията на евентуалност искане за изменение на обжалваното решение в частта относно размера на наложените му глоби жалбоподателят изтъква четири правни основания, както и втората част от още едно правно основание, изведени, първо, от грешка в преценката на продължителността на нарушенията (първо правно основание), второ, от продължителността на административното производство (седмо правно основание), трето, от задължение на Комисията да наложи само символична глоба при обстоятелствата в настоящото дело (четвърто правно основание), четвърто, от нарушение на Насоките от 2006 г., допуснато при изчисляването на основния размер на глобата (пето правно основание), и пето — от нарушение на същите насоки, допуснато при преценяването на възможността му да плати (втора част от шестото правно основание).

По първото правно основание, изведено от грешка в преценката на продължителността на нарушенията

269 Със своето първо правно основание жалбоподателят твърди, че преценката на Комисията относно продължителността на нарушения е неправилна, в смисъл че нито извършването на нарушението в сектора на калаените стабилизатори е продължило до 21 март 2000 г., нито пък това в сектора на ECM/естерите до 26 септември 2000 г.

270 В това отношение следва да се припомни, че в точки 48—164 от настоящото решение бе прието, че Комисията надлежно е доказала извършването на нарушенията поне до 11 ноември 1999 г.

271 Така, дори да се приеме, че първото правно основание е основателно, то може да се уважи само за периода от 11 ноември 1999 г. до 21 март 2000 г., що се отнася до калаените стабилизатори, и до 26 септември 2000 г., що се отнася до сектора на ECM/естерите.

272 Трябва също така да се приеме — по-специално предвид дадения от жалбоподателя преди съдебното заседание писмен отговор на въпрос, поставен в това отношение от Общия съд, и липсата на възражение от страна на жалбоподателя срещу съставения в този смисъл протокол от съдебното заседание — че с първото си правно основание той иска не толкова отмяна на обжалваното решение, колкото намаляване на размера на глобите, наложени му с това решение в рамките на упражняваните от Общия съд правомощия за пълен съдебен контрол.

273 Съответно в случая това правно основание не може да бъде уважено в подкрепа на искането за изменение на обжалваното решение в частта относно размера на наложените на жалбоподателя глоби.

274 Всъщност, видно от съображения 713 и 751—753 от обжалваното решение, размерът на глобата е определен в общ размер съобразно тежестта и продължителността на нарушенията, като в крайния етап на изчисленията на Комисията е намален чувствително на основание член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.

275 Така в съответствие с Насоките от 2006 г. евентуално намаляване, свързано с продължителността на оспорваните последни и кратки периоди, не би дало възможност окончателният размер на наложените в обжалваното решение глоби да бъде намален още.

276 Следователно първото правно основание, изтъкнато от жалбоподателя в подкрепа на искането за изменение на обжалваното решение в частта относно размер на наложените му глоби, трябва да се отхвърли, тъй като е неотносимо.

По седмото правно основание, изведено от продължителността на административното производство

277 В рамките на своето седмо правно основание жалбоподателят изтъква принципа на разумния срок и упреква Комисията за прекомерната продължителност на административното производство, като основното му искане е отмяна на обжалваното решение, а при условията на евентуалност иска то да бъде изменено в частта относно размера на наложените му глоби.

278 Тъй като, що се отнася до искането за отмяна на обжалваното решение, това правно основание бе отхвърлено, евентуално нарушение на принципа на разумния срок може да доведе само до изменение на размера на глобите, наложени на жалбоподателя с обжалваното решение.

279 В рамките на упражняваните от него правомощия за пълен съдебен контрол Общия съд обаче счита, че размерът на глобите, наложени на жалбоподателя с обжалваното решение, не може да бъде намален повече от това, което Комисията вече е предоставила като намаление, тъй като твърдяното от жалбоподателя нарушение на принципа на разумния срок не е оказало никакво влияние върху упражняването на правото му на защита.

280 Следователно това правно основание не може да се приеме.

281 Във всички случаи, за да може посоченото правно основание да бъде уважено, що се отнася до исканото изменение, жалбоподателят трябва с тази цел да докаже също, че е налице нарушение на принципа на разумния срок от страна на Комисията.

282 Както обаче бе прието в настоящото решение, жалбоподателят не е доказал, че спрямо него е извършено такова нарушение.

283 Следователно седмото правно основание, което жалбоподателят изтъква в подкрепа на искането за изменение от обжалваното решение в частта относно размера на наложените му глоби, трябва да се отхвърли.

По четвъртото правно основание, изведено от задължението на Комисията да наложи само символична глоба при обстоятелствата в настоящото дело

284 В рамките на своето четвърто правно основание жалбоподателят твърди, че Комисията трябвало да му наложи само символична глоба, тъй като приложимостта на член 81 ЕО по отношение на него не била предвидима, че Насоките от 2006 г. му давали тази възможност и че по преписка „Органични пероксиди“ Комисията му наложила само символична глоба.

285 В разглеждания случай това правно основание не може да се приеме.

286 Всъщност не може да се претендира, че в разглеждания случай Комисията е извършила нарушение на твърдяно задължение за налагане само на символична глоба.

287 Наистина съгласно точка 36 от Насоките от 2006 г. „Комисията може в някои случаи да наложи символична глоба“, като „[о]снованието за налагането на такава глоба следва да бъде посочено в нейното решение“.

288 От самото съдържание на тази разпоредба обаче се вижда ясно, че налагането на символична глоба в никакъв случай не е задължение на Комисията, а само възможност, която зависи от нейната преценка, без да това да засяга проверката, извършвана от Общия съд в рамките на упражняваните от него правомощия за пълен съдебен контрол.

289 Твърдяното задължение на Комисията в разглеждания случай за налагане само на символична глоба не произтича и от предходната практика на Комисията, и по-специално предвид наложената на жалбоподателя глоба по преписката „Органични пероксиди“.

290 Всъщност съгласно постоянната съдебна практика фактът, че Комисията е наложила в миналото глоби с определен размер за някои видове нарушения, не може да я лиши от възможността да увеличи този размер в определените в Регламент № 1/2003 граници, ако това е необходимо, за да се осигури прилагането на политиката на Съюза в областта на конкуренцията, а напротив, ефективното прилагане на правилата за конкуренция на Съюза изисква Комисията да може във всеки момент да съобрази размера на глобите с нуждите на тази политика (Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точки 169 и 227, и Решение на Съда от 8 февруари 2007 г. по дело Groupe Danone/Комисия, C-3/06 P, Сборник, стр. I-1331, точка 90).

291 Този извод не може да се оспори с доводите на жалбоподателя, изведени от твърдения непредвидим характер на наложените с обжалваното решение глоби.

292 Всъщност посочените доводи също трябва да се отхвърлят по съображенията, изложени в точки 43—46 от настоящото решение, тъй като се оказва, че имат същото съдържание като това на доводите, изтъкнатите в подкрепа на третото правно основание, изведено от нарушение на член 81 ЕО и на принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието.

293 Следователно четвъртото правно основание, което жалбоподателят изтъква в подкрепа на искането за изменение на обжалваното решение в частта относно размер на наложените му глоби, трябва да се отхвърли.

По петото правно основание и по втората част от шестото правно основание, изведени от нарушения на Насоките от 2006 г.

294 С петото правно основание и в рамките на втората част от шестото правно основание жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила на Насоките от 2006 г., в смисъл, от една страна, че наложените му с обжалваното решение глоби не трябвало да се определят в общ размер, а въз основа на получените хонорари за извършването на услугите, свързани с нарушенията, в съответствие с изложената в Насоките от 2006 г. методология, и от друга страна, че Комисията трябвало да вземе предвид възможността му да плати по смисъла на точка 35 от Насоките от 2006 г.

295 В разглеждания случай петото правно основание и втората част от шестото правно основание не може да се приемат.

296 Всъщност, на първо място, трябва да се приеме, че отправната точка на петото правно основание на жалбоподателя е погрешна.

297 Наистина съгласно Насоките от 2006 г. „[б]ез да се засяга точка 37 [от същите насоки], Комисията ще използва двустепенна методология при определяне на глобите, налагани на предприятия“, и по-специално, „[п]ърво, Комисията ще определи основния размер за всяко предприятие“, и „[в]торо, тя може да увеличи или намали основния размер“, като се уточнява, от една страна, че основният размер на глобата трябва да бъде „обвързва[н] с дела на стойността на продажбите, в зависимост от степента на тежестта на нарушението“, и от друга страна, че „[п]ри определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено в даден географски район в ЕИП […] [п]о принцип […] през последната търговска година на неговото участие в нарушението“ (точки 9—13 от Насоките от 2006 г.).

298 Насоките от 2006 г. обаче са инструмент, предназначен при спазване на нормите от по-висок ранг да уточни критериите, които Комисията възнамерява да прилага при упражняване правото си на преценка при определяне размера на глобите, което ѝ е предоставено от член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Насоките не са правното основание на решението за налагане на глоба, което почива на Регламент № 1/2003, а определят общо и абстрактно методологията, която Комисията се е задължила да прилага за целите на определяне на размера на наложените с това решение глоби, и следователно гарантират правната сигурност на предприятията (вж. Решение на Общия съд от 14 декември 2006 г. по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich и др./Комисия, T-259/02-T-264/02 и T-271/02, Recueil, стр. II-5169, точки 219 и 223 и цитираната съдебна практика).

299 Така, независимо че не могат да се разглеждат като правна норма, която администрацията във всеки случай е длъжна да спазва, Насоките съдържат правило за поведение, поясняващо практиката, която трябва да се следва, от което в конкретен случай администрацията не може да се отклони, без да изложи причини (вж. в този смисъл Решение на Съда от 18 май 2006 г. по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, C-397/03 P, Recueil, стр. I-4429, точка 91 и Решение по дело Romana Tabacchi/Комисия, посочено по-горе, точка 72).

300 Произтичащото от приемането на Насоките самоограничаване на правото на преценка на Комисията обаче не е несъвместимо със запазването на значителна свобода на преценка за Комисията (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело Mannesmannröhren-Werke/Комисия, T-44/00, Recueil, стр. II-2223, точки 246, 274 и 275).

301 В този смисъл в точка 37 от Насоките от 2006 г. Комисията уточнява, че „[в]ъпреки че насоки[те] представляват обща методология за определяне на глобите, особеностите на даден случай или необходимостта да се постигне възпиращ ефект в конкретен случай може да обоснове отклонение [от нейна страна] от тази методология“.

302 Трябва обаче да се констатира, че в настоящия случай жалбоподателят няма дейност на засегнатите от нарушенията пазари, поради което стойността на продажбите на услугите му, свързани пряко или косвено с нарушението, е нулева, тоест не отразява последиците върху съответните пазари от участието на жалбоподателя в извършването на разглежданите нарушения.

303 Следователно Комисията не е можела да използва нито стойността на продажбите на жалбоподателя на съответните пазари, нито размера на получените от жалбоподателя хонорари, тъй като те изобщо не отразяват посочената стойност.

304 Тези особени обстоятелства в настоящото дело позволяват на Комисията, а дори и я задължават, на основание точка 37 от Насоките от 2006 г. да се отклони от изложената в тях методология (вж. в този смисъл и по аналогия Решение на Съда от 7 юни 2007 г. по дело Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, C-76/06 P, Сборник, стр. I-4405, точка 30).

305 Следователно Комисията основателно се е отклонила от изложената в Насоките от 2006 г. методология, като е определила размера на глобите общо и в крайна сметка до размера на установения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 таван.

306 Наистина Комисията може да се позове на точка 37 от Насоките само ако в съответното решение изложи достатъчно доводи, както и възприетите критерии за определянето на размера на наложената глоба.

307 В настоящия случай обаче не се оспорва, че в съображения 746—751 от обжалваното решение Комисията е изложила достатъчно доводи, за да обоснове размера на наложените на жалбоподателя глоби.

308 Във всички случаи, упражнявайки правомощията си за пълен съдебен контрол Общият съд счита, че размерът на наложените на жалбоподателя глоби за установените в обжалваното решение нарушения е подходящ, по-специално предвид тежестта на тези нарушения.

309 На второ място, трябва да се констатира, че втората част от шестото правно основание също не може да се приеме.

310 Наистина съгласно точка 35 от Насоките от 2006 г. „[в] изключителни случаи Комисията може при поискване да отчете неспособността на предприятието да плаща с оглед на конкретен социален и икономически контекст“.

311 Същевременно е безспорно, че независимо от действителното икономическо състояние на жалбоподателя, той изобщо не е отправял искане в този смисъл до Комисията.

312 Общият съд обаче вече е постановявал, че намаляването на размера на глобата на основание точка 35 от Насоките от 2006 г. е подчинено на три кумулативни условия, а именно подаване на искане в хода на административното производство, наличие на особен социален и икономически

контекст и невъзможност на предприятието да плати, като то трябва да представи обективни доказателства, от които да е видно, че налагането на глоба необратимо би застрашило икономическата му жизнеспособност и и би довело до това неговите активи да загубят цялата си стойност, което не е задължително да съвпада със започването на производство по ликвидация при наличие на активи със стойност (Решение на Общия съд от 16 юни 2011 г. по дело Team Relocations и др./Комисия, T-204/08 и T-212/08, Сборник, стр. II-3569, точка 171 и Решение на Общия съд от 16 юни 2011 г. по дело Ziegler/Комисия, T-199/08, Сборник, стр. II-3507, точка 165).

313 Ето защо жалбоподателят не може да упреква Комисията, че не е намалила размера на глобата на посоченото основание.

314 Следователно втората част от шестото правно основание, както и всички правни основания, изтъкнати от жалбоподателя в подкрепа на искането за изменение от обжалваното решение в частта относно размер на наложените му глоби, трябва да се отхвърлят.

315 С оглед на всички гореизложени съображения жалбата трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноски

316 Съгласно член 87 параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателят е загубил делото, той следва да понесе, освен собствените си разноски, и разноските на Комисията в съответствие с искането на последната.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (трети състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда AC-Treuhand AG да заплати съдебните разноски.

Czúcz Labucka Gratsias

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 6 февруари 2014 година.

Подписи